

SKYDDAD AV SKÄRMEN?

- KÄNSLAN AV TRYGGHET ELLER
OTRYGGHET BLAND PERSONER SOM
SÄLJER SEXUELLA TJÄNSTER VIA INTERNET

AGNES SIDENBOM

SKYDDAD AV SKÄRMEN?

KÄNSLAN AV TRYGGHET ELLER OTRYGGHET BLAND PERSONER SOM SÄLJER SEXUELLA TJÄNSTER VIA INTERNET

AGNES SIDENBOM

Sidenbom, A. Skyddad av skärmen? Känslan av trygghet eller otrygghet för personer som säljer sexuella tjänster via internet. *Examensarbete i Kriminologi 15/30 högskolepoäng*. Malmö universitet: Fakulteten för hälsa och samhälle, institutionen för Kriminologi, 2019.

Denna uppsats är baserad på kvalitativa intervjuer med personer som säljer sexuella tjänster på internet. Syftet med uppsatsen har varit att ta reda på hur dessa personer upplever och resonerar kring sin trygghet och otrygghet i samband med sexsäljandet. Jag ville också se om det var vissa mötesplatser som ansågs som mer säkra i samband med kundträffar, om sexsäljarna hade några säkerhetsstrategier och om de hade erfarenhet av sexarbete på andra arenor än internet. Vidare ville jag ta reda på huruvida de resonerar kring offerskap i förhållande till sexsäljandet och analysera känslan av trygghet/otrygghet i förhållande till kön. Studien visade att personerna använder sig av olika typer av säkerhetsstrategier i sitt arbete. Studien har visat att känslan av trygghet och otrygghet är otroligt individuell, liksom var man föredrar att möta kunder, vad man har för säkerhetsstrategier, och vad man har för tankar om offerskap.

Nyckelord: Eskort, internet, kriminologi, prostitution, sex, trygghet

PROTECTED BY THE SCREEN?

THE FEELING OF SECURITY OR INSECURITY AMONG PEOPLE WHO SELL SEXUAL SERVICES ON THE INTERNET

AGNES SIDENBOM

Sidenbom, A. Protected by the screen? The feeling of security or insecurity amongst people who sell sexual services on the internet. *Degree project in criminology 15hp*. Malmö University: Faculty of Health and Society, Department of Criminology, 2019.

This essay is based on qualitative interviews with people who are selling sexual services on the internet. The aim of the essay was to find out how these people experience and how they reason about their safety regarding sexwork. I also wanted to know if certain meeting points were seen as more safe than others while meeting the customers, if they had any safety strategies-and if they had sold sex on other places than via the internet.

The essay revealed different safety strategies among the sex workers, partly about where they prefer to meet the customers, but also the pre-work some are doing before meeting the customers.

The essay has showed that the feeling of safety is very individual, as well as where one prefer to meet the customers, what kind of safety-strategies one has, and what thoughts one has about victimhood.

Keywords: criminology, escort, internet, prostitution, security, sex

FÖRORD

Ett stort tack till Adam, Angelica, Emelie och Lea. Utan er hade uppsatsen inte varit möjlig!

Jag vill också tacka min handledare Susanne Egnell och min kära mor Ingrid för all stöttning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	7
2. Syfte och frågeställningar.....	8
2.1 Studiens relevans.....	8
3. Centrala begrepp.....	8
4. Lagstiftning.....	9
5. Tidigare forskning.....	10
5.1 Annonsering och kontakt.....	10
5.2 Vilka är säljarna?.....	11
5.2.1 Hbtq-personer.....	12
5.3 Utsatthet och val av kunder.....	12
5.3.1 Kundbedömning och säkerhetsstrategier.....	13
5.3.2 Incalls och outcalls, bilar och hotell.....	14
5.3.3 Oro och utsatthet.....	14
5.4 Syn på lagen.....	15
6. Teoretiska perspektiv.....	16
6.1 Offerskap och det ideala offret.....	16
6.2 Genus.....	17

6.2.1 Normativ femininitet.....	17
6.2.2 Hegemonisk maskulinitet.....	18
6.2.3 Könsmaktsperspektiv och män som offer.....	18
6.3 Intersektionalitet.....	19
7. Metod.....	19
7.1 Intervjuer.....	20
7.2 Vetenskapsteori.....	20
7.3 Validitet och reliabilitet.....	21
7.4 Förförståelse.....	21
7.5 Etik.....	22
7.6 Urval och population.....	23
7.6.1 Avgränsningar.....	23
7.7 Presentation av intervjuerna.....	23
7.7.1 Adam.....	24
7.7.2 Angelica.....	24
7.7.3 Emelie.....	24
7.7.4 Lea.....	25
8. Resultat och diskussion.....	25
8.1 Könroller, den normativa femininiteten och den hegemoniska maskuliniteten.....	25
8.2 Offerskap och utsatthet.....	27
8.3 Säkerhetsstrategier.....	29
8.3.1 Kundbedömning.....	29

8.3.2 Informera vänner.....	32
8.3.3 Mötesplatser.....	32
8.4 Sexförsäljning på andra arenor än internet.....	33
8.5 Att polisanmäla.....	35
8.6 Syner på sexköpslagen.....	36
9. Slutdiskussion.....	36
10. Metoddiskussion.....	39
Referenser.....	41
Bilaga 1 – Etikutlåtande.....	46
Bilaga 2 – Etikansökan godkänd.....	47
Bilaga 3 – Informationsbrev.....	48
Bilaga 4 – Intervjuguide.....	49

1. INLEDNING

Att inhämta exakt statistik över antalet sexsäljare och sexköpare är omöjligt, då det sker i det fördolda. Personer som säljer eller köper sexuella tjänster tenderar dessutom att känna sig skambelagda, vilket med största sannolikhet påverkar statistiken då många inte är öppna med att de säljer eller köper sex (Socialstyrelsen, 2007).

Utvecklingen av prostitution i samhället har att göra med flertalet olika faktorer; migration, utveckling av teknologi, stödinsatser, invandring, globalisering och migration (Skilbrei & Holmström, 2013). I och med det ökande användandet av internet, sociala medier och därigenom de ökade kontaktytorna människor emellan har även prostitutionen flyttat sig till detta forum. Det är betydligt svårare att få grepp om denna typ av prostitution (Månsson & Söderlind, 2004; Skilbrei & Holmström, 2011). Två internetkartläggningar beställda av länsstyrelsen har visat att antalet eskortannonser har ökat otroligt mycket under de senaste åren, så även tillgängligheten och informationen rörande sexuella tjänster på internet (Mujaj & Netscher, 2015). Sociala mediekanaler som inte i första hand är avsedda för annonsering, såsom Facebook och Twitter, har också blivit forum för sexannonser (a.a.; Cederberg, 2013). I början av 2019 avslöjades också att dejtingappen Tinder har blivit föremål för annonsering av sexuella tjänster (SVT, 2019).

Socialstyrelsens intervjustudie (2007) med olika frivilligorganisationer inom prostitution har dessutom visat att prostitutionen har halverats sedan sexköpslagen infördes 1999. Man kan dock inte vara säker på att minskningen är ett resultat av just kriminaliseringen av sexköp, utan den måste ses i kontext av moderniseringen och digitaliseringen av hela samhället, och de kontakt- och informationsvägar denna medför (SOU 2010:49). Månsson och Söderlind (2004) menar vidare att det inte finns några klara gränser mellan de forum i vilka en individ prostituerar sig, utan att köpare och säljare "glider" mellan forumen till följd av pris, tillgänglighet och andra faktorer.

Enligt Amnesty löper sexarbetare risk att utsättas för flera brott som strider mot mänskliga rättigheter, bland annat våld, våldtäkt, trafficking, förföljelse och diskriminering (Amnesty, 2016). Flertalet andra studier visar på att sexarbetare är en grupp i samhället som är extra utsatt för våld, både fysiskt och psykiskt, såväl allmänt som i arbetssituationer (Bjørndahl & Norli, 2008; Matthews, 2015; NCK, 2018). I en rapport av Edlund & Jakobsson (2014) där man undersökte personer som säljer sexuella tjänster, framkom det att de personer som har arbetat på gatan hade varit nästan dubbelt så utsatta för både psykiskt och fysiskt våld än vad de personer som endast har jobbat eller jobbar via andra arenor, exempelvis internet, hade varit. Att gatuprostituerade är mer utsatta för våld än andra typer av prostituerade finns det belägg för i flera studier (Church, Henderson, Barnard & Hart 2001; Matthews, 2015).

I tidigare forskning har det påtalats att kommunikationskanaler liksom globaliseringens inverkan på prostitution bör undersökas ytterligare, både små- och storskaligt (Mujaj och Netscher, 2015; Skilbrei & Holmström, 2011).

2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

I studien vill jag undersöka om individer som säljer sexuella tjänster på internet känner sig trygga eller otrygga med sitt arbete och med den plattform (internet) där de säljer sina tjänster. Av vidare intresse för studien är att ta del av intervjupersonernas egna beskrivningar och definitioner av trygghet och otrygghet i ljus av Christies (2001) teori om det ideala offret, samt att undersöka ifall de har några säkerhetsstrategier. I övrigt avser uppsatsen belysa känslan av utsatthet i relation till kön, normativa femininiteter och maskuliniteter. Uppsatsens huvudfrågor är följande:

- Upplever personer som säljer sexuella tjänster via internet att de är trygga eller otrygga i och med detta?
- Har de några säkerhetsstrategier, och vilka är i så fall dessa?
- Hur ser de på offerskapsrollen i förhållande till sexsäljandet?
- Upplever de att de är mer/mindre utsatta på grund av sin könstillhörighet?

2.1 Studiens relevans

Studien kan bidra till att intervjupersonerna börjar reflektera mer om sin upplevda trygghet/otrygghet och eventuellt få dem att fundera på hur de skulle kunna förbättra sin känsla av trygghet och/eller livskvalitet. I ett större perspektiv kan studien bidra till ökad kunskap om utsattheten för våld och hot för individer som säljer sig via internet. Förhoppningsvis kan den även öppna upp perspektivet för samhällsvetare, politiker och dylikt på hur säljarna själva ser på sin situation och känsla av trygghet. Studien kan också ligga till grund för diskussioner kring vad som kan göras i Sverige för att förbättra situationen för sexsäljare.

3. CENTRALA BEGREPP

Trygghet och otrygghet. Otrygghet är en ytterst personlig känsla och känslan kan påverkas av olika faktorer, den behöver inte vara kopplad till den faktiska risken för att utsättas för brott (FHI, 2005).

Trygghet brukar förklaras med en eller flera av följande faktorer; egna upplevelser, kännedom om den lokala brottsligheten, upplevelse av sårbarhet, ålder och kön, och medias brottsbeskrivningar. Faktorer som vilken typ av bostadsområde (bra eller mindre bra) som individerna bor i liksom psykisk och fysisk hälsa verkar också påverka individens upplevelse av trygghet (FHI, 2005; Torstensson Levander, 2007). I uppsatsen kommer båda begreppen trygghet och otrygghet användas, då det ger en bredare ram till att analysera materialet.

Eskort/Prostituerad/Sexsäljare. Begrepp som kommer att användas synonymt för personer som säljer sexuella tjänster.

4. LAGSTIFTNING

Sexköpslagen. Det som kom att leda till en kriminalisering av köp av sexuella tjänster var den så kallade "kvinnofredspropositionen" (NCK, 2018), där man föreslog flera olika åtgärder som skulle verka mot våld mot kvinnor, sexuella trakasserier och prostitution. Här poängterade man att det var viktigt att fokus ligger på köparna och inte säljarna, efter att i två årtionden ha debatterat om huruvida ena eller båda parterna i prostitution skulle straffbeläggas (Skilbrei & Holmström, 2011).

Regeringen ansåg inte att det var godtagbart att kriminalisera den svagare parten som utnyttjas av andra, och att det faktum att försäljning av sexuella tjänster inte skulle kunna få någon rättslig påföljd skulle fungera motiverande för de som vill ta sig ut ur sexarbetet (SOU 2010:49). Detta ledde till att sexköpslagen trädde i kraft i januari 1999 vilket innebar att det blev förbjudet att köpa sexuella tjänster, men inte att sälja. Denna lag togs bort i april 2005 då bestämmelsen flyttades till 6 kap. 11§ brottsbalken, och det lyder "Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel, skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning, döms för köp av sexuell tjänst till böter eller fängelse i högst ett år. Vad som sägs i första stycket gäller även om ersättningen har utlovats eller getts av någon annan."

Kopplerilagen. Koppleri återfinns i 6 kap 12§ Brottsbalken och innebär att någon främjar och/ eller tar emot pengar som härrör från prostitution. Man kan också bli åtalad för koppleri om man upplåter en bostad som man vet används för prostitution. Även en person som säljer sexuella tjänster i sin egen lägenhet riskerar att vräkas. Det är dessutom olagligt att medvetet låta sig försörjas av en person som säljer sexuella tjänster. Om brottet bedöms som grovt, exempelvis om verksamheten har bedrivits i större omfattning, medfört betydande vinning eller om gärningsmannen hänsynslöst utnyttjat en annan person, är straffet fängelse i lägst två och högst åtta år.

5. TIDIGARE FORSKNING

Tidigare forskning har visat att prostituerade i högre grad är exponerade för våld och i många fall också upplever en större oro än individer som inte prostituerar sig (Chang & Weng, 2015; Karandikar & Prospero, 2010; Matthews, 2015; WHO, 2012). Ett samband mellan utsatthet för brott och känslan av otrygghet har också kunnat påvisas. När en person tidigare blivit utsatt för

brott kan denne uppleva en större otrygghet av att uppehålla sig på en viss plats eller i en viss situation, då detta kan påminna om brottet (Brå, 2012; Christie 1986). En anledning till att sexarbetare får utstå våld är det stigma som är kopplat till att sälja sin kropp. Det kan bero på en mängd faktorer såsom etnicitet, kön, drogbruk eller hiv-smitta. I de flesta våldshandlingar riktade mot sexarbetare rör det sig om ett uttryck för ojämlikhet mellan könen eller diskriminering riktad mot exempelvis transsexuella personer som inte passar in i heteronormativiteten, antingen på grund av sin feminina framtoning eller sättet på vilket de uttrycker sin sexualitet (Allen, 2002; WHO 2013).

Kriminalisering av sexköp kan leda till ökad utsatthet för sexarbetarna. Aktioner mot trafficking kan tvinga ut sexförsäljarna på gatan eller till andra, mindre trygga, miljöer eller på annat sätt stressa in dem i situationer där de drar ner på säkerheten. Sexarbetare är också ofta motvilliga att rapportera våldshandlingar för polisen, av rädsla för att drabbas av ytterligare konsekvenser och stigma till följd av sexarbetet (Knutagård, 2016; WHO, 2012).

5.1 Annonsering och kontakt

Liksom former av prostitution är kontaktzoner något föränderligt (Knutagård 2016; Socialstyrelsen, 2007).

Polisen och personer som har arbetat på sexklubbar har vittnat om att det förekommer prostitution på dessa platser. Polisen har dessutom uppgett att de känner till att prostitution sker på solarium och massageinstitut, men prostitutionen på dessa arenor är svår att kartlägga (SOU 2010:49). Bland de ungdomar som i enkätundersökningar har uppgett att de sålt sexuella tjänster, har ingen av dessa kommit i kontakt med köparna på sexklubb, massageinstitut eller dylikt. Det finns inga uppgifter om att personer som tidigare befunnit sig i gatuprostitution skulle ha förflyttat sig till dessa arenor (SOU 2010:49). I kartläggningar som Socialstyrelsen har gjort framkommer det att prostitution sker på hotell, restauranger och casinon, dock är det svårt att avgöra om den initiala kontakten har gjorts på just dessa arenor eller om det rör sig om att parterna först har haft kontakt exempelvis via internet (SOU 2010:49). I utredningen framkom också att den prostitution som yngre kvinnor sysslar med i huvudsak sker utanför gatan. Vidare uppgifter som framkommit är att personer som är aktiva inom gatuprostitution också kommer i kontakt med köpare via internet (a.a.).

Hubbard , Matthews och Scoular (2008) menar att internet bidrar till att göra branschen mer lukrativ och säker än gatuprostitution, det är effektivt och billigt att

annonsera. Dessutom skyddas både säljaren och köparen i högre grad från skam och trakasserier (MacPhail, Minichiello & Scott, 2014). Det är vanligt att en och samma annonsör annonserar flera gånger på samma sida, och även på olika forum. En del personer har dessutom egna webbsidor där de marknadsför sig själva (Månsson & Söderlind, 2004). På sidorna skriver annonsörerna att de vill bli kontaktade antingen via telefon (där de ofta tillägger att de inte svarar på hemligt nummer), mailadress eller via appen KIK.

Anledningen till att sexsäljarna först vill ha telefonkontakt kan vara att de vill göra sig en bild av den eventuella köparen, och på så sätt minimera riskerna att träffa oönskade och farliga kunder (Kofod et.al.,2011). Det kan vara svårt att hitta belägg för vad som *inte* skulle vara förknippat med risk i en prostituerads liv. När prostitution sker på gatan så har den prostituerade inte lång tid på sig att bedöma huruvida köparen är pålitlig, och risken att göra en missbedömning kan vara relativt stor (Kofod et.al.,2011; Månsson & Söderlind, 2004). Å andra sidan kan det vara så att det ligger en viss trygghet i att vara ute i offentligheten, då både köparen och säljaren får räkna med risken att bli sedda (Knutagård, 2016). Kontakt via telefon eller skrift (mail/KIK) kan ge ökad kontrollkänsla för den som säljer sig. Det större riskmomentet som är svårt att helt kontrollera är själva träffen – när utbyte av pengar mot sex ska ske. Detta sker allt som oftast på tu man hand (a.a.).

Kartläggning av annonser på internet har visat att engelska är det vanligaste språket att annonsera på. Annonser som är på svenska tenderar att i många fall vara språkligt osammanhängande och felaktiga, vilket kan tyda på att annonsörerna har använt sig av direktöversättningsfunktioner på internet, exempelvis Google Translate (Mujaj & Netscher, 2015).

I flera fall har indikatorer funnits på att de som skrivit annonserna inte är kvinnorna själva, exempelvis när samma nummer finns angivet i flera olika annonser (Rikspolisstyrelsen, 2014). Länsstyrelsen har i sin kartläggning påpekat att det är kvinnan som säljer sig som själv verkat ligga bakom annonsen och administrerar den. Dock verkar det finnas skäl att tro att det är hallickar som ligger bakom vissa annonser. Det vill man inte skriva ut i annonserna, eftersom det finns ett vinnande syfte i att framställa säljaren som en oberoende och frivillig individ (Mujaj & Netscher, 2015).

5.2 Vilka är säljarna?

Enligt vissa undersökningar är det flest män som säljer sexuella tjänster, och enligt andra är det flest kvinnor (Mujaj & Netscher, 2015). I annonser på internet och enligt organisationer och institutioner som jobbar med prostitutionsfrågor är det kvinnor som är oftast förekommande. I länsstyrelsens studie där två webbsidor där sexannonser förekommer har gått igenom konstaterades det att 91% av försäljarna är kvinnor. I annonsering överlag är medelåldern på sexsäljarna 31 år och majoriteten av personerna som säljer sex på internet är 21-30 år. Försäljningen avtar sedan med stigande ålder (a.a.).

I befolkningsundersökningar tenderar män att vara överrepresenterade vad gäller försäljning av sexuella tjänster (Knutagård, 2016). Man utgår ifrån att detta har att göra med att en stor del av de prostituerade kvinnorna på Sveriges marknad är

utländska, som inte innehar medborgarskap i Sverige eller som vistas i landet tillfälligt. Dessa kvinnor nås inte av befolkningsundersökningar (Mujaj & Netscher, 2015).

En annan bidragande faktor till missrepresentationen (att män *ser ut* att vara överrepresenterade) är att vissa grupper verkar vara överrepresenterade i prostitution, till exempel unga som är institutionaliserade (SIS, 2011) och i denna grupp är flickorna överrepresenterade. Missbrukande personer och kvinnor på anstalt är också grupper som är överrepresenterade (SIS, 2011; Kriminalvården, 2009), dessa nås inte heller av befolkningsundersökningar. Man har dock sett en minskning av missbrukande kvinnor i gatuprostitution (Socialstyrelsen, 2007). En könsskillnad som kommit fram i forskningen är att män som säljer sex, oftare än kvinnor, gör uppehåll i säljandet (Knutagård, 2016).

5.2.1 Hbtq-personer

Det har tidigare funnits väldigt lite kunskap om män som säljer sex till andra män, men kunskapen har ökat inom detta område (Knutagård 2016; Skilbrei & Holmström, 2011). RFSL har utfört en kartläggning av sexförsäljning bland hbtq-personer, och de har sett en enorm ökning av annonser som läggs upp av transkvinnor och män (Mujaj & Netscher, 2015).

En sexsäljares sanna sexuella läggning är komplicerad att utläsa från en annons, det har nämligen visat sig att man ibland uppger en annan läggning i annonsen för att attrahera fler köpare (Knutagård 2016; Larsdotter, Jonsson, & Gäredal, 2011). Sexannonserna på öppna sidor som inte kräver registrering har haft få annonser där annonsören varit en hbtq-person. Hbtq-personer hittar oftare köpare på stängda forum där annonseringen inte sker lika uttalat utan antyds på presentationen eller via privata meddelanden medlemmar emellan (Mujaj & Netscher, 2015).

Organisationen Rose Alliance genomförde tillsammans med Hiv-Sverige ett projekt där de via en enkätundersökning och djupintervjuer undersökte eller kartlade personer som sålde och/eller köpte sexuella tjänster. 124 personer som sålde sexuella tjänster svarade och av dessa identifierade sig 80 procent som kvinnor, 15 procent som män, 3 procent som transpersoner och 2 procent som ”annat”. 20 procent var bosatta utanför Sverige. 82 procent uppgav att de endast har män som kunder (Edlund & Jakobsson, 2014).

5.3 Utsatthet och val av kunder

Prostituerade är en i samhället exkluderad grupp, själva handlingen att sälja sex är inte olaglig, men då sysslan inte ses som respektabel tenderar detta att leda till komplikationer när den prostituerade har blivit utsatt för brott, då denne både kan ses som gärningsman och offer (Lindgren, Pettersson & Hägglund, 2004). Bakom dessa attityder i samhället finns ofta tankesättet att ”man får vad man förtjänar”, en respektabel och ”bra” människa skulle inte hamna i en sådan situation” och ”ger man sig in i leken får man leken tåla” (a.a.). Det finns belägg för att prostituerade som våldtas inte ses som offer i lika hög grad som ickeprostituerade som blir våldtagna (Gedde-Dahl, 2017; Olsson, 2014; Sanders, 2005; Williamson & Folaron, 2009; Wijnen, 2017).

I enkätundersökningen av Hiv-Sverige och Rose Alliance uppger nästan hälften att de oftast men inte alltid känner sig trygga på arbetet, 46 procent säger att de känner sig trygga och endast 7 procent svarar att de inte känner sig trygga (Edlund & Jakobsson, 2014). I en studie som genomfördes av Kofod et. al (2011) om prostituerades situation i Danmark uppmärksammades att knappt en fjärdedel av de prostituerade (oavsett försäljningsarena) oroade sig för att utsättas för våld, medan oron bland gatuprostituerade var betydligt högre.

5.3.1 Kundbedömning och säkerhetsstrategier

I Kofod et. al (2011)s studie kom man fram till att något som var essentiellt för sexsäljarna var att de själva kan sätta gränser gällande exempelvis val av kunder och prissättning. Möjligheten att sätta och upprätthålla gränser, visade sig i studien vara avgörande för hur de prostituerade ser på sin livssituation och huruvida de ser sig själva som oberoende. Vidare har det i studien fastslagits att upprätthållande av gränser bidrar till att cementera den egna identiteten (a.a.).

Enligt tidigare forskning, är det relativt vanligt att sexsäljare anlitar en bekant som chaufför eller beskyddare som kan rycka in vid behov (Kofod et. al., 2011; Socialstyrelsen, 2007).

Det finns en del tidigare forskning som behandlar sexförsäljning och säkerhet. Säkerhetsstrategierna kan skilja sig åt beroende på vilket forum en individ säljer sig på (Kofod et. al., 2011). Bland annat kan det finnas ett större nätverk bland personer som säljer sig på gatan, sexklubb eller dylikt, medan individer som säljer sig som eskorter via internet tenderar att arbeta ensamma (a.a.). Vidare kan individer som träder in i en bransch där det finns mer erfarna aktörer närvarande ta till sig säkerhetsstrategier från dessa individer. Detta till skillnad från eskorter som arbetar ensamma och således får bilda sig egna uppfattningar och säkerhetsstrategier (a.a.).

Strategierna kan också skilja sig åt beroende på könstillhörighet, fler män uppger till exempel att de kan försvara sig fysiskt om något skulle hända dem, medan de, till skillnad från kvinnorna, uppger att de inte gör så mycket kontroller innan själva mötet (Kofod et. al., 2011).

Det existerar olika internetforum där sexsäljare varnar varandra för dåliga kunder. Flera informanter har uppgett att de är rädda för stalkers snarare än att bli utsatta för hot och våld. De har också uttalat en oro för kunder som försöker pruta på pris, eller som inte vill tillmötesgå deras krav på kondom användning (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et. al., 2011).

Flera informanter i studien av Rose Alliance och Hiv-sverige har uppgett att arbetet med att hitta och lära känna kunder är det som tar längst tid. Hälften av informanterna ville inte ta emot samtal från dolt nummer, och många uppgav vilka typer av kundgrupper de träffar. Många svarade att de väljer kunder baserat på kultur, etnicitet och åldersgrupp. Att välja kunder utifrån etnicitet är något som tas upp också i Socialstyrelsens rapport (2007). I rapporten fann man att flera sexsäljare inte tar emot invandrare som köpare då de har ett dåligt rykte, många tyckte att invandrarna har en dålig kvinnsyn, prutar och är otrevliga och hotfulla. En annan kundgrupp som enligt Socialstyrelsen är impopulär är personer

under 25-30 år, vilket det även finns belägg för i annan forskning (Williamson & Folaron, 2001).

Flera ville inte träffa kunder som var berusade eller drogpåverkade. På frågan "Hur screenar du dina kunder och tänker på säkerhet i allmänhet?" var det vanligaste svaret bland informanterna att de går på magkänsla (Edlund & Jakobsson, 2014). Att gå på magkänsla är ett vanligt svar även i andra studier om prostituerade (Kofod et. al., 2011). Kofod et. al. (2011) menar att ju fler gånger en sexsäljare har träffat en kund och utfallet har blivit gott, desto mer tillit får man till sina säkerhetsstrategier.

Tilliten till säkerhetsstrategierna styrks också vid de fall man träffar en kund trots att man har en dålig magkänsla, och träffen går illa.

5.3.2 Incalls och outcalls, bilar och hotell

Studier inom ämnet har belyst hur olika arbetsarenor medför olika typer av risker och säkerhetsstrategier, exempelvis hur vissa vill lämna bildörren öppen om de träffar en kund i bil, och plockar bort personliga saker och identitetshandlingar om de tar emot så kallade incalls (Edlund & Jakobsson, 2014). Incall innebär att sexförsäljaren tar emot en kund hemma eller på ett hotellrum. Outcall betyder att säljaren åker hem till en sexköpares bostad eller till ett hotellrum som köparen har bokat.

När säljarna gör outcalls till hotell har det framkommit att många ringer och kontrollerar med hotellreceptionen att köparen har checkat in i sitt riktiga namn, och vid outcalls till kundens hem är det en del som lämnar ut adressen till en kompis eller kollega. Vid outcalls är det också flera som uppgivit att de kontrollerar hur bostaden ligger till, och man undviker gärna ställen som ligger ensligt till (Edlund & Jakobsson 2014; Kofod et.al.,2011).

Flera av personerna uppgav att de inte längre gör incalls, vare sig på hotell eller hemma hos sig själva, eftersom risken finns att bostaden kan tas ifrån en om det framkommer att man säljer sex. Flera uppgav också en rädsla för att hotellpersonal ska tillkalla polis (Edlund & Jakobsson, 2014).

Det är flera sexsäljare som har påpekat att de är mindre försiktiga i sina val av kunder när de har brist på pengar. Av de personer som uppgav att de låter pengabrist påverka kraven på säljandet har också fler varit utsatta för hot och våld än vad genomsnittet av de svarande sexarbetarna har (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et.al., 2011).

5.3.3 Oro och utsatthet

Personer som säljer sex tenderar att vara mer utsatta för våld än genomsnittsbefolkningen (Church et. al. 2001; Edlund & Jakobsson, 2014; WHO, 2012). Detta beror både på stigma, att man träffar okända människor på främmande platser, och att man i lägre grad är benägen att anmäla brott.

Det finns belägg för att det inom prostitution finns olika hierarkier (Matthews, 2015; Skilbrei & Holmström, 2011). Personer som jobbar utanför gatan anses vara högst upp i hierarkin, de anses ha en mer skyddad miljö, medan de som säljer sig på gatan i högre utsträckning får utstå våld och övergrepp. Detta bekräftas av

Krüsi et. al. som framför att gatuprostituerade oftare faller offer för våld och övergrepp (Krüsi, Chettiar, Ridgway, Abbott, Strathdee & Shannon, 2012).

I studien av Edlund och Jakobsson (2014) fann författarna att en tredjedel oroade sig för våld i och med arbetet, över hälften hade varit utsatta för trakasserier, våld, eller hot. Studien visade också att andelen som blivit utsatta för fysiskt och psykiskt våld var högre bland dem som hade erfarenhet av att sälja sex på gatan (a.a.). Bjørndahl & Norli (2008) fann i sin studie om prostituerades våldsutsatthet i Norge dels att gatuprostituerade löper större risk att utsättas för hot och våld än vad normalbefolkningen gör, dels att de som säljer sex utomhus löper en betydligt större risk att råka ut för hot och våld än de som säljer sex inomhus, ett fynd som bekräftas av flertalet tidigare studier (Campbell et. al. 2017; Knutagård 2016; Kofod et.al.,2011).

På frågan ”Vad bekymrar dig?” i ”En annan Horisont” var oron för fördomar från myndigheter det mest frekventa svaret. Det kan vara problematiskt för en sexsäljare att polisanmäla en kund om han/hon har blivit utsatt för hot eller våld (Edlund & Jakobsson, 2014; Williamson & Folaron, 2001). Detta kan dels bero på grund av stigmatisering men också ifall man träffar kunder i sin lägenhet, då man riskerar att bli vräkt om hyresvärden får reda på detta (a.a.).

Av personerna i undersökningen (Edlund & Jakobsson, 2014) som hade anmält brott var 15 kvinnor och 2 transpersoner. Anledningen till att män som säljer sexuella tjänster är mindre benägna att anmäla kan vara på grund av dubbel stigmatisering, dels säljer de sex och dels kan de bli homofobt bemötta (Knutagård 2016; Kofod et.al.; Tiby 1999). Av de som hade polisanmält svarade många att de kände sig kränkta, de upplevde att polisen tyckte att de fick skylla sig själva och att man får räkna med att bli utsatt om man säljer sex (a.a.).

En studie genomfördes bland prostituerade kvinnor i England år 1999. Deltagarna var 240 kvinnor, varav 115 jobbade utomhus och 125 jobbade inomhus, via lägenheter eller saunas. Resultaten visade att de som prostituerade sig på gatan blev involverade i prostitution vid en tidigare ålder, använde mer droger, och var signifikant mer utsatta för våld än de som arbetade inomhus. De som arbetade utomhus rapporterade en högre utsatthet för våld som slag och sparkar, och de som jobbade inomhus var oftare utsatta för våldtäktsförsök (Church et.al.).

I en studie utförd av några kriminologer från University of Leicester (Campbell, Cunningham, Pitcher, Sander, Scoular, 2017) uppgav över hälften av respondenterna att de inte skulle ägna sig åt prostitution om det inte var på internet. Många sexsäljare har uppgivit att de upplever att internet har gjort arbetet säkrare då de dels kan kolla upp kunderna mer noggrant innan, dels skapa kontakt

med andra sexarbetare på olika forum och därigenom utbyta erfarenheter och tips, och berätta när och var man ska träffa en kund (a.a; Kofod et. al., 2011).

Över 80 procent av respondenterna i Campbell et.al.(2011)s studier rapporterade att de utsatts för brott under de senaste fem åren. Vanligast var trakasserier online, bedrägeri genom kunder som ej betalat, samt verbala trakasserier. 15 procent hade blivit utsatta för våld under de senaste fem åren.

En tredjedel av respondenterna uppgav att de skulle kunna tänka sig att polisanmäla ett eventuellt brott (Campbell et. al., 2011). Bland dem som inte ville polisanmäla var de främsta anledningarna att de var rädda att röja sin identitet och få polisens ögon på sig, och att deras identitet och syssla skulle kunna röjas för allmänheten.

5.4 Syn på lagen

Säkerhetsmässigt sett har informanterna flest synpunkter på kopplerilagstiftningen, då de anser att den förhindrar individer att samarbeta. Kopplerilagstiftningen gör det inte bara olagligt att upplåta en lägenhet till prostitution, utan också att frivilligt agera som chaufför eller säkerhetsvakt åt en som säljer sig. 29% av personerna som började sälja sex före 1999, då sexköpslagen infördes, höll fullständigt med om påståendet att de har upplevt fler farliga situationer eller känt sig otrygga sedan sexköpslagen infördes (Edlund & Jakobsson 2014). Detta stämmer överens med en rapport av Stridbeck, Kristiansen och Schei (2004) där både sexarbetare, polis och hjälparbetare tyckte att våldet blivit mer frekvent och också grövre, samt att de prostituerade upplever en större rädsla, efter att lagen infördes. Det finns ännu mer forskning inom området som tyder på att sexköpslagen har tvingat sexsäljare in i det fördolda vilket i sin tur medför en större risk att utsättas för våld och farliga situationer (Knutagård, 2016). Förutom att lagen leder till att prostitution tvingas ske i skymundan, gör kopplerilagen samarbete, vilket av många upplevs som en trygghet, illegalt (de Cabo & Kuosmanen, 2018)

6. TEORETISKA PERSPEKTIV

För att analysera materialet har jag utgått ifrån Christies teori om det ideala offret, och också från ett genus- och könsmaktsperspektiv. I genusperspektivet har begreppen normativ femininitet och hegemonisk maskulinitet använts. Under genomgången av mitt material kom jag även att lägga till intersektionalitet som ett teoretiskt verktyg.

6.1 Offerskap och det ideala offret

Offerskap är ingenting objektivt, utan tvärtom något väldigt subjektivt. Det har att göra med individens egen uppfattning av utsatthet och offerskap. Christie (2001) menar att tendensen att se sig själv som ett offer kan sägas vara ett personlighetsdrag, om man tillåter sig själv att vara ett offer eller inte.

Christie talar om “det ideala offret”, vilket är det offer som lättast får legitim status som ett offer, när det drabbats av brott. Han tar upp sex egenskaper som ett offer ska inneha för att få en legitim offerstatus.

- Offret är svagt (sjukt, gammalt, mycket ungt).
- Offret sysslar med något respektabelt (förvärvsarbetar, är ute med hunden).
- Offret är på en oklanderlig plats (på stan mitt på ljusa dagen).
- Gärningsmannen är stor och ond.
- Gärningsmannen är okänd och har ingen personlig relation till offret.
- Offret är tillräckligt mäktigt för att göra sitt fall uppmärksammat och kräva status som ett idealt offer (a.a.).

Bilden av det ideala offret leder till att vissa offer ses som mer *förtjänta* av en offerstatus, medan andra offer inte får offerstatus eller upprättelse då de ses som oförtjänta av det.

Som prostituerad kan det vara svårt att bli sedd som ett offer, och att uppmärksamma andra om man råkar ut för brott i samband med sitt arbete. Som prostituerad bryter man i stort sett per automatik mot punkt 2, prostitution må vara lagligt, men det är ändå enormt stigmatiserat och en ljusskygg verksamhet, så det kan inte ses som en respektabel syssla.

Vad gäller gärningsmän är de gärningsmän som flyter ihop med offret, det vill säga gärningsmän som har för många egenskaper som liknar offrets, inte alls ideala gärningsmän. Moraliskt sett ska gärningsmannen vara svart jämfört med det vita offret, en människa som knappt är en människa – ju mer främmande desto bättre. Lika lite som det ideala offret ofta är det vanligaste offret, är den ideala gärningsmannen den vanligaste gärningsmannen. De flesta gärningsmän är som andra människor (Christie, 2001).

Flertalet studier visar ett starkt samband mellan att ha egenskaper som kännetecknar ett idealiskt offer och att känna extra mycket rädsla för att utsättas för brott, särskilt våldsbrott. Ju mer uppmärksamhet man ger en grupp som offer, desto räddare blir gruppen (Christie, 2001).

Det är inte enbart attraktivt att passa in i offerrollen, det kan vara negativt på så sätt att den som har offrets identitet ses som i behov av skydd, en värnlös individ som kan ses som motsats till kompetent och i kontroll av sitt eget liv (Åkerström & Sahlin, 2001). Nilsson (2003) menar att offer är ett socialt och kulturellt begrepp, och detta i interaktion med omgivningen pekar ut hur offret skall känna och agera.

6.2 Genus

Med genus menas att det inte finns någon naturlig grund för hur män, kvinnor, maskulint och feminint definieras i samhället (Gothlin, 1999; Knutagård 2016). Genus är ett maktsystem och ett verktyg med vilket vi kan undersöka förhållanden mellan kön, och också konstruktioner av femininiteter och maskuliniteter i olika sammanhang (Lander, 2003). Genus är alltså konstruerat, och skapas och återskapas hela tiden genom media, språk och allas våra handlingar. Precis som genus är även begreppen normalitet och avvikelser något som förändras över tid och i kontext, och i samspel med varandra (a.a.).

I uppsatsen har teorin använts för att uppmärksamma skillnader mellan manliga och kvinnliga prostituerade. Genusteorin har också använts för att analysera sexsäljarnas syn på könstillhörighet och om denna har någon påverkan på känslan av utsatthet och otrygghet.

6.2.1 Normativ femininitet

Begreppet normativ femininitet syftar på förväntningar och föreställningar på hur en kvinna ska bete sig. I samhället har kvinnan en stark roll som moralbärare, som moder och som en dygdig person (Lander, 2003). Likt andra genusföreställningar är den normativa femininiteten flytande, men också stabil då den genom handlingar och kultur blir tagen som sanning. Dessa normativa budskap fungerar som kvinnokontroll, de internaliseras och blir till både självkontroll och kontroll kvinnor emellan (a.a.).

Sexualitet är något som länge använts för att kontrollera kvinnor. Kvinnor ska inte ägna sig åt sex bortsett från när det gäller att fortplanta sig (Björk 2000; Butler 1990; Lennerhed 2002). Föreställningen om kvinnans sexualitet är att den är emotionell och förknippad med kärlek snarare än med lust, och kopplad till en monogam relation med en man hon älskar. Uppfattas en kvinna som promiskuös ses det som avvikande från hennes naturliga sexualitet. Genom att peka ut den avvikande, omoraliska kvinnan görs samtidigt en bild av hur en normal kvinna är, och kontrollen av sexualiteten internaliseras (Lander, 2003).

Kvinnor som säljer sexuella tjänster bryter mot den normativa femininiteten och således sin "naturliga" sexualitet genom att de ägnar sig åt sexuell aktivitet utan känslor, de bryter mot historiskt grundade moralregler och blir förknippade med skam, de blir till horan (den fallna kvinnan) och inte madonnan (den hållna kvinnan) (Järvinen, 1987).

6.2.2 Hegemonisk maskulinitet

Hegemonisk maskulinitet handlar om maktrelationer, både mellan kvinnor och män och män emellan, och om mannens överordnade position i samhället. Det syftar både till att män i samhället är överordnade kvinnor och till att vissa grupper av män är överordnade andra typer av män (Nilsson, 1999). Liksom genus och den normativa femininiteten är hegemonisk maskulinitet dynamiskt och kontextuellt betingat. Homosexuella män är underordnade heterosexuella män då heterosexualitet är en tungt vägande hörnsten i definitionen av maskulinitet (Karlsson, 2003). Den hegemoniska maskuliniteten är den som upprätthåller maktpositionerna i samhället, och den utgår från en vit, heterosexuell medelklassman (Connell, 1996). Connell menar att den hegemoniska

maskulinitetsnormen, förutom att underordna män som inte passar in i ramen för denna, även bidrar till förnekandet och underordnandet av kvinnlighet. Connell menar också att homosexuella män är underordnade andra män.

Denna teori är hjälpsam vad gäller förklarandet för utsattheten för brott bland män som ägnar sig åt samkönad prostitution.

6.2.3 Könsmaktsperspektiv och män som offer

Män kan ha svårt att få legitim status som brottsoffer. Bilden av ett brottsoffer stämmer inte överens med de attribut som tillskrivs maskulinitet, och att som man se sig själv som ett offer kan vara problematiskt (Allen 2002; Åkerström 2007). Att som prostituerad man vara ett brottsoffer där gärningsmannen är just en man, blir ett dubbelt stigma, dels för att man är ett offer, och dels för att man ses som homosexuell. Maktskillnaden i samhället brukar ses på som mannens överordning över kvinnan, därför kan det bli det problematiskt att se på sexuellt våld mellan parter av samma kön (a.a.).

Flera författare har tagit upp problemet med avsaknaden av teorier om mäns utsatthet för sexuella trakasserier och hur dessa förstärker genusnormer (Karlsson, 2003). Kimmel (1994) menar att som grupp har män makt över kvinnor på en strukturell nivå, men individuellt sett uppfattar inte män att de har makt. Man kan dock inte se på män som en grupp, utan man måste se till olika typer av maskuliniteter för att undersöka maktförhållanden. Olika maskulinitetsgrupper har olika möjlighet att utöva makt gentemot både kvinnor och andra män (a.a.).

”Trakasserier bevarar, upprätthåller och kontrollerar genusnormer, som syftar till att feminisera kvinnor och maskulinisera män” (Karlsson 2003, s.55). Om en person inte utövar sitt genus på rätt sätt straffas denne för att den bryter mot genusnormen.

Siring (2012) skriver att offer- och förövarpositionerna i manlig homosexuell prostitution inte är givna. Förutsättningen för den heterosexuella prostitutionen har varit den patriarkala könsmaktsordningen där män som grupp är överordnade kvinnor. I 1995 års prostitutionsutredning skrevs *”i den enkönade prostitutionen kan ju inte de givna könsrollerna skapa makt- eller vanmaktspositioner, det är andra faktorer som avgör vilken som är mest utsatt”* (SOU 1995:15 s.129). Som Christie (2001) skriver så definieras förövare och offer delvis av varandras olikheter, och i samkönad prostitution måste andra olikheter än kön användas för att utröna makt- och vanmaktspositioner.

6.3 Intersektionalitet

Begreppet intersektionalitet kommer från det engelska verbet *”to intersect”*, som kan översättas till *att genomskära*. Uttrycket används till att belysa specifika typer av förtryck som skapas i skärningspunkter för olika maktrelationer. Exempelvis etnicitet, kön och klass (Lykke, 2003). En kvinna är aldrig bara en kvinna, hon är antingen vit eller svart, hetero- eller homosexuell, från arbetarklass eller övre medelklass. Det är vanskligt att diskutera prostitution och sexarbetares erfarenheter och känslor utan att se på individerna med intersektionalitet i åtanke, vilket vi finner belägg för i WHO:s (2012) rapport.

Intersektionalitet fungerar inte så att kategorierna kan läggas på varandra, exempelvis att en kvinna som är både homosexuell och svart skulle vara tre gånger så förtryckt som en vit kvinna. Liksom tolkningen av genus är intersektionalitetsbegreppet, och på vilka sätt maktsymmetrierna samverkar med varandra, dynamiskt (Lykke, 2003). Kategorier som genus, etnicitet, klass och nationalitet brukar i samhället ses som någorlunda identitetsskapande och stabila, men intersektionaliteten uppmanar oss till att se dessa kategorier som mer formbara och föränderliga i relation till varandra. Genus kan hjälpa mig att analysera maktförhållanden i samkönad prostitution där man inte kan använda den patriarkala könsmaktsordningen.

7. METOD

I följande avsnitt presenteras tillvägagångssättet för studien. Här redogörs för hur informanter har hittats, urvalskriterier och hur intervjufrågorna uppkom.

I studien som ligger till grund för uppsatsen har målet varit att granska de prostituerades upplevelser av trygghet och otrygghet, och för att söka kunskap om detta föll valet på kvalitativa intervjuer. I kvalitativ forskning består materialet av text istället för den kvantitativa metodens fokus på siffror (Bryman 2011; Malterud 2009) och metodformen passar bra när man vill studera ett fenomen på djupet och se nyanser och människors olika syn på verkligheten (Malterud 2014).

De kategorier och teman som används i uppsatsen har jag i diskussion med min handledare skapat utifrån frågeställningen, och de har anpassats efter det material som fått fram. Under arbetets gång har det försvunnit och tillkommit nya kategorier via en abduktiv process (Alvesson & Sköldberg 1994). Intersektionalitet tillkom under analysens gång då jag upptäckte att det fanns material där intersektionalitet skulle ge en mer nyanserad förståelse.

7.1 Intervjuer

Tillsammans med min handledare skapades en intervjuguide, vilken intervjuerna sedan utgick ifrån (Bryman, 2011). Frågorna utformades med hänsyn till studiens frågeställningar och syfte. Intervjuerna har varit semistrukturerade, detta betyder att jag har haft specifika frågeställningar, men frågorna har varit öppna för respondenterna att utveckla och svara på sitt eget vis (Malterud, 2009). Frågorna ställdes inte nödvändigtvis i samma ordning som de stod uppställda i intervjuguiden, utan ibland flikades en fråga in där det föll sig naturligt. Ibland tillkom följdfrågor beroende på hur informanterna valde att svara. Frågor som är alltför ledande har försökt undvikas, frågorna har ställts på ett öppet sätt och informanterna har fått beskriva med sina egna ord. Detta ger samtalet en dynamik, personerna får en frihet att svara som de själva vill (Bryman, 2011).

Under intervjun kan det ske en omdefiniering beroende på hur intervjupersonen svarar och hur forskaren förhåller sig till svar och reaktioner. I en intervju skapas kunskapen genom interaktion mellan parterna; genom hur frågor ställs, vad som tidigare har svarats och också vad man förväntas svara och hur ens svar uppfattas. Detta kallas kunskapsproduktion. Kunskap finns alltså utifrån ett

socialkonstruktivistiskt synsätt inte oberoende av sin kontext (Roxell & Tiby, 2006).

Intervjuerna genomfördes på olika sätt, utifrån vad respondenterna föredrog. Jag träffade en av informanterna och intervjuade honom, en intervjuades på telefon, en via chattappen kik och en via mail.

Då intervjun skedde på telefon spelades den in med hjälp av min gamla mobiltelefon, och intervjun som skedde öga mot öga spelades också in på mobiltelefon.

Transkribering. Intervjuerna vars ljudupptagningar jag hade transkriberades samma dag de spelades in, varpå det inspelade materialet raderades.

När man transkriberar betyder det alltid att innehållet filtreras och verkliga innebörder kan förvrängas och gå förlorade (Malterud, 2014). Intonation, röstläge och sinnesstämning som hörs försvinner när talet blir till text (a.a.).

Efter transkriberingen gicks materialet igenom och utifrån materialet tillsammans med frågeställningarna skapades kategorier och teman vilka sedan har använts i uppsatsen vid presentation av resultatet.

7.2 Vetenskapsteori

Epistemologiskt sett, det vill säga på vilket sätt man når kunskap, utgår uppsatsen från ett socialkonstruktivistiskt förhållningssätt. Genom ett socialkonstruktivistiskt synsätt ses verkligheten och upplevelser som produkter av kultur, medvetande och språk (Roxell & Tiby, 2006).

Intervjuerna har utgått ifrån ett förförståelseperspektiv (Malterud, 2009), det betyder att kunskap aldrig kan vara oberoende av medvetandet, utan den skapas i sin kontext. Vad och hur vi frågar om något, hur vi analyserar det och hur vi förhåller oss till det har att göra med förkunskap hos båda parter.

I kvalitativ forskning är syftet att undersöka och försöka förstå hur informanterna uppfattar det ämne man undersöker (Bryman, 2011). Det handlar om att få en djupare och mer nyanserad insikt och att tolka upplevelser och känslor snarare än att få konkreta svar på en fråga (a.a.). En vanlig uppfattning är att forskningsresultat ska vara generaliserbara och allmängiltiga, vilket inte är fallet i den här typen av kvalitativ forskning. Här vill man istället undersöka det speciella. Dock brukar man tala om genomskinlighet, vilket betyder att läsaren ska kunna följa och förstå tillvägagångssättet i undersökningen och själv kunna bedöma och reflektera över forskarens tolkningar och resultat (Karlsson & Pettersson, 2003).

När forskaren ägnar sig åt kvalitativ forskning brukar denne vanligtvis ha ett induktivt förhållningssätt, vilket betyder att det insamlade materialet får forma teorier och kategorier (Bryman, 2011). I den här studien har dock abduktiv ansats använts, det innebär att materialet analyserats utifrån förutbestämda kategorier, men jag har varit uppmärksam på nya kategorier och ämnen som intervjuerna kan komma att beröra (Alvesson & Skoldberg, 1994).

7.3 Validitet och reliabilitet

Validitet handlar om att mäta det man avser att mäta. Reliabilitet är ett mått på tillförlitlighet, en undersökning ska kunna gå att replikera och resultaten från de båda studierna ska kunna liknas vid varandra. Bryman (2011) tar upp det faktum att det kan vara problematiskt att använda begreppen i kvalitativ forskning, då de ursprungligen är gjorda för kvantitativ dito. Han råder istället att fyra andra kriterier används; istället för validitet kan trovärdighet och pålitlighet användas, och istället för reliabilitet kan vi använda överförbarhet och möjlighet att konfirmera.

Trovärdigheten i uppsatsen styrks av att delar av intervjuerna klistras in i texten. Pålitligheten i uppsatsen kan härledas till att jag har studerat kriminologi. Reliabilitet och validitet ska kontrolleras löpande under undersökningens gång (Bryman, 2011; Kvale, 1997). Möjligheten till överförbarhet finns på så sätt att om en annan forskare vill upprepa min studie kan den utgå ifrån samma intervjuguide. Möjligheten till att konfirmera finns dessvärre inte då intervjupersonerna har garanterats full anonymitet.

7.4 Förförståelse

För att forskaren ska kunna förhålla sig så objektivt som möjligt till sitt material är det viktigt att denne försöker tänka på sin förförståelse (Malterud 2009). Förförståelsen påverkar en hela tiden i det vardagliga livet och det är viktigt att ta i beaktning då analysen och forskningen ska vara objektiv. Förförståelsen beror på vad forskaren har varit med om i livet, dennes erfarenheter och också fördomar (a.a.). Om forskaren inte regelbundet under studien påminner sig om sin förförståelse sänks reliabiliteten (Bryman 2011). Förförståelsen kan påverka studien både positivt, genom att forskaren känner sig driven, men också negativt genom att man kan "förblindas" (Malterud 2014).

För att minska risken för att tolkningen blir för påverkad av forskarens förförståelse rekommenderar Malterud (2009) att forskaren skriver en självdeklaration innan analysen påbörjas. I deklARATIONEN skrivs vilka resultat som förväntas och vilka reflektioner forskaren har kring materialet. Man ska regelbundet gå tillbaka och analysera sina fynd i materialet och jämföra med sin självdeklaration, stämmer de i hög grad överens finns risken att ens förförståelse har påverkat fynden för mycket och det kan då vara bra att analysera en gång till (a.a.).

Det är omöjligt att forskaren inte påverkar forskningen då forskaren samspelar med respondenterna (Malterud, 2014). Andra faktorer forskaren bör ha i åtanke är att forskarens attribut såsom befattning, kön, ålder och social klass också kan påverka hur respondenter svarar under intervjun, och därför också påverkar resultatet (a.a.).

Min egen kunskap rörande prostitution och otrygghet innan uppsatsen har jag fått genom kriminologistudier, men också privat där jag läser mycket dokumentär litteratur och självbiografier, gärna om prostitution. Just på grund av mitt intresse för ämnet prostitution föddes idén till uppsatsen.

Innan jag börjar med uppsatsen är min inställning till prostitution kluven. Jag tror att det finns personer som säljer sexuella tjänster för att de vill, och mår bra av

det. Jag ser inte personer som offer enbart för att de säljer sexuella tjänster. Däremot är jag av uppfattningen att man är mer utsatt när man säljer sex, i och med att det är olagligt och en ljusskygg verksamhet.

7.5 Etik

När en vetenskaplig undersökning ska genomföras är det viktigt att det förväntade kunskapsutskottet och eventuella risker studien kan medföra för undersökningsdeltagare eller andra inblandade vägs mot varandra (Vetenskapsrådet, 2002). Det är fyra etiska huvudkrav som skall uppfyllas. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Innan projektet startades upp skickades en etikprövan till Malmö Högskolas etikråd, och den blev godkänd (se bilaga 1).

Sexualitet och försäljning av sexuella tjänster är något som är av känslig natur. Intervjupersonerna har via informationsbrevet (se bilaga 2) fått information om och exempel på frågornas karaktär och att de när som helst hade möjlighet att avbryta intervjun utan närmare förklaring.

Syftet har inte varit att fråga om tidigare utsatthet, men i och med frågornas natur i kombination med den kvalitativa intervjumetoden blir samtalet dynamiskt och således har det inte kunnat uteslutas att samtalet kommer att ledas in på sådana ämnen. När frågor ställts kring otrygghet och rädsla för att utsättas för våld eller hot finns det en risk att intervjupersonerna kommer att tänka på eventuell tidigare sådan utsatthet. Hade personer under intervjun uttryckt obehag under intervjuernas gång eller på något sätt bett om hjälp hade jag hänvisat dem till Kompetenscentrum Sexuella tjänster (KST) som är en organisation där man erbjuder prostituerade stöd av olika slag. Under intervjuerna var det ingen som uttryckte obehag eller verkade må dåligt av frågorna.

Innan intervjuerna påbörjades samlades samtycke in från samtliga respondenter. För att undvika att personernas identiteter avslöjas har jag förvarat informationen oåtkomlig för obehöriga, och intervjuer har raderats direkt efter transkribering. Efter godkännande av uppsatsen kommer även transkriptionerna och de insamlade samtyckeskraven att förstöras. Namn på personer och platser som kommit upp har censurerats eller bytts ut, och respondenterna har tilldelats fiktiva namn.

7.6 Urval och population

Individer som kontaktats är personer som säljer sexuella tjänster via internetsidan RosaSidorna.

RosaSidorna är en webbplats för annonsering och kategorierna är "Companionship", "Erotic services" och "Adult-jobs". Vardera kategori har ett antal underkategorier. Jag har hittat respondenterna genom att läsa igenom annonserna under "Companionship". Underkategorierna till "Companionship" är olika län i Sverige, och jag har valt att titta på alla län.

Personer har kontaktats oavsett län, kön eller angiven ålder. De har kontaktats via meddelandetjänsten på sidan, där de fått information om studien. Personer har kontaktats efter ett bekvämlighetsurval, vilket betyder att de personer som har kontaktats är de som för tillfället hade annonser upplagda på sidan i fråga.

Personerna som kontaktades var sådana som annonserade för sexträffar. Jag skrev alltså endast till personer som säljer sexuella tjänster via träffar, och inte personer som säljer webcamshower eller dylikt. De personer som snabbast svarade och visade intresse för studien fick vidare information, där jag svarade på eventuella frågor och frågade på vilket sätt de ville intervjuas. De kunde välja att träffas i verkligheten, eller bli intervjuade via telefon eller chatt. Det resulterade i att fyra respondenter var intresserade, av vilka tre var kvinnor och en var man.

Jag såg inte alls många annonser där säljaren utgav sig för att vara man. Mujaj & Netscher (2015), har funnit att hbtq-personer oftare annonserar på andra typer av communities, där man istället för att lägga ut en annons tenderar att antyda sina tjänster via en text på presentationen, eller via privata meddelanden medlemmar emellan. Eventuellt är det vanligare att homosexuella män avstår att annonsera på "vanliga" sexköpssidor på grund av stigmatisering och rädsla för trakasserier.

7.6.1 Avgränsningar

Jag har begränsat mitt urval till personer som har skrivit sin annons på svenska och som har formulerat sin annons på ett förståeligt sätt, för att minska risken för eventuella språkliga missförstånd och också för att minska risken för att annonsen är skriven av någon annan än eskorten själv, exempelvis en hallick. Det är omöjligt att med hundraprocentig säkerhet avgöra huruvida jag lyckats med denna sällning, men jag tror att personer som kontrolleras av exempelvis en hallick inte hade svarat på min förfrågan över huvud taget. Jag har valt att inte diskutera människohandel och trafficking i min uppsats då jag bedömt att ämnet är för komplext att gräva i. Av etiska skäl har jag låtit bli att fråga respondenterna om tidigare utsatthet för våld och hot. Jag har heller inte frågat om eskorterna brukar narkotika. Prostituerade som även brukar narkotika tenderar att vara mer utsatta än personer som inte gör det, men det är något som den här studien inte innefattar (Skilbrei & Holmström, 2011).

7.7 Presentation av intervjuerna

I den här delen presenterar och analyserar jag det material jag har fått fram under intervjuerna. Här har jag försökt skapa en bild av intervjupersonerna och vad som sägs i respektive intervju.

7.7.1 Adam

Adam och jag möts på en offentlig men avskild plats, så att vi kan prata ostört. Adam är 25 år gammal, han känns väldigt engagerad och vill dela med sig av sina erfarenheter för att han tycker det är viktigt. Adam började sälja sex när han var 15-16 år, i samband med att hans fosterföräldrar helt plötsligt krävde att han skulle börja betala saker själv.

Han sålde sex fram till ungefär 17 års ålder, men har haft ett uppehåll från säljandet på cirka tio år, och nyligen börjat sälja sexuella tjänster igen. Han tycker det är jobbigt att kunderna försöker sätta priser på hans kropp, att dom ska bestämma vad som är ett rimligt pris att betala för honom.

På frågan om sexarbetet är hans huvudsakliga inkomstkälla svarar han att han är sjukskriven och får pengar från Försäkringskassan.

Han är öppen med att han säljer sex för sina vänner. Han tycker att det är viktigt och han känner att det är en trygghet att de vet om det, så att han kan vända sig till dem om han skulle behöva hjälp. Han talar alltid om för någon vän var och när han ska träffa en kund, och om han har fått en bild på kunden visar han även den.

7.7.2 Angelica

Min intervju med Angelica sker över telefon. Hon är en 39-årig kvinna som sålt sexuella tjänster endast i några veckor. Utöver sexsäljandet säger hon att hon lever ett vanligt liv. Hon började sälja sex för att hon tycker om spänningen och att ge män njutning.

Angelica träffar alltid de potentiella sexköparna på en allmän plats först, för en kort träff, sedan åker de var och en hem till sitt. Hon får då möjligheten att bilda sig en uppfattning om personen och om det är någon hon kan tänka sig att träffa för en sexträff. Hon tycker också det är bra att kunden har möjlighet att dra sig ur om han inte känner att de "klaffar", hon poängterar dock att detta aldrig har inträffat. Hon är noggrann med att det måste finnas en ömsesidig respekt mellan henne och kunden, och att anledningarna till varför man köper, liksom säljer sex kan vara otroligt många och olikartade.

När hon åker för att träffa en kund talar hon alltid om för någon var hon ska vara, och hon undviker att åka till kunder som bor avsides och har få grannar. Hon känner sig ofta trygg men säger att hon aldrig kan känna sig helt avslappnad, det gäller att ha öron och ögon öppna. Hon poängterar vi flera tillfällen att hon mår bra av att sälja sexuella tjänster och att hon är självständig.

7.7.3 Emelie

Intervjun med den 21-åriga Emelie sker via mail. Hon har sålt sex i 1,5 år och trivs för det mesta med det. Hon har övat upp en känsla med hur man känner igen "rätt" typ av kunder och hur man undviker "struliga situationer" och kundgrupper som ofta tenderar att vara problematiska.

När jag ber henne utveckla vad hon menar med struliga situationer nämner hon att kunder kan börja pruta på priset på plats, och att vissa stammisar förväntar sig stammisrabatt.

Grupper hon ser som problematiska är "invandrare", "jämnåriga killar", och "adresskåta människor".

Hon beskriver varje grupp var för sig och om invandrare säger hon att det alltid tycks vara något de har missförstått, hur tydlig hon än har varit. De är respektlösa, prutar på priset. Ofta orkar hon inte ge den här gruppen en chans längre, utan lägger på luren så fort hon märker att de inte kan språket. Hon vill dock tillägga att det finns individer i denna grupp som är väldigt trevliga och tacksamma för att hon har velat ge dem en chans.

Den andra gruppen, jämnåriga killar, beskriver hon som väldigt rara men kunderna tenderar inte att vara bestående. De tenderar att bli känslomässigt involverade och säger att det inte "känns rätt" att betala för tjänsten, och det brukar bli ett tråkigt avslut.

Med grupp tre, ”adresskåta människor”, menar Emelie människor som bara tycks vara ute efter ens adress. De brukar inte dyka upp och när de gör det brukar de skylla på att de direkt måste iväg. Hon vet inte vad de gör med adressen men inget har hänt än.

7.7.4 Lea

Min intervju med Lea hålls via chattappen KIK. Hon är 27 år gammal och har sålt sex i cirka 6 månader. Hon trivs bra med att sälja sex, hon kommer att hålla på tills dess att hon inte kan eller vill längre. Det är inte hennes huvudsyssla.

Varken hon eller någon av hennes vänner som är hobbyeskorter har varit med om vare sig våld eller hot, och Lea känner sig inte mer utsatt i samband med sexsäljandet än vad hon gör annars, då hon menar att man som kvinna alltid är utsatt iallafall. Hon känner dock att hon är mer utsatt i branschen på grund av patriarkatet och att hon är kvinna.

8. RESULTAT OCH DISKUSSION

Här redogör jag för och diskuterar fynden i intervjuerna kopplat till teori och frågeställningar.

8.1 Könroller, den normativa femininiteten och den hegemoniska maskuliniteten

Angelica svarar nekande på frågan om hon tror att hon är mer utsatt än en person av annat kön, hon menar att ”Killar kan ju även dom vara utsatta på olika sätt”. Även om hon menar att killar kan vara utsatta på olika sätt pratar hon i övriga intervjun endast om *tjejer* när vi pratar om eskorter och personer som säljer sex.

Adam reflekterar över könrollerna och sitt förhållande till mansrollen.

Ehm, tror du att du på grund av din könstillhörighet är mer eller mindre utsatt än en person av ett annat kön?

Jag känner mig nog mer, mindre utsatt, men också mer utsatt för att jag är, läses, folk, jag passerar som man, och folk läser mig som man, och kanske inte såhär mannen mannen, men att jag kanske också då blir ett mer utsatt offer typ, till att bli misshandlad, asså mer såhär aggressivt typ, asså våld typ.

Just för att du är, att dom ser dig som man?

Aa asså jag kanske inte får det här misogyna liksom hotet, asså ett kvinnohot, kvinnohat, att jag är feminin eller så, asså femininitetshat, förstår du hur jag menar? (Aa) Eh jag kanske inte har det men att jag är böj, typ, aa men att jag är liten, ja men just att jag inte lever, jag antar att jag lever upp till en typ av mansroll, men jag ändå kanske kan bli kritiserad att inte göra det typ, (mm) det är något svagt, typ (mm) men jag är nog mer, mindre utsatt för misogynitet, än som jag tänker att typ en transperson är.

Adam menar att han lever upp till en typ av mansroll, men att han ändå inte gör det – för att han är homosexuell och liten till växten, attribut som inte går hand i hand med den hegemoniska maskuliniteten, och att han därmed kan vara mer utsatt. Detta stämmer överens med Åkerströms (2007) argument om att homosexuella män som säljer sex till andra män kan uppleva ett dubbelt stigma. Vi kan också koppla det till Karlsson (2003) som menar att om en person inte

utöver sitt genus på rätt sätt straffas denne för att den bryter mot genusnormen. Jag tolkar det som att han anser att han har lättare att utsättas för aggressivt våld, men att han också är fredad från ett hat som han antar att kvinnor utsätts för. Han är alltså i något sorts mellanskikt vad gäller kategorier av våld.

Lea tycker att hon är mer utsatt på grund av att hon är kvinna. När jag ber henne vidareutveckla svarar hon:

”Det är nog pga den allmänna synen på kvinnor. Vi är svaga, lättare att bestämma över osv. Enligt den patriarkala synen på kvinnor dvs.”

Emelie resonerar fram och tillbaka på frågan om hon tror att hon är mer eller mindre utsatt än en person av annat kön.

”Intressant fråga. Inget jag har tänkt på. Min första tanke är väll att ja, klart det är mest riskabelt för lilla mig som inte kan sätta något emot om en man skulle bestämma sig för att vilja mig något illa. Men om man tänker en gång till så är det ju trots allt väldigt normala människor som kommer till mig. De vill ha en stund med lite närhet och intimitet för att få resten av vardagen att gå ihop.

Till mig kommer "vem som helst". Om man (som kille/man) vill träffa en kille/shemale eller what ever, då gör man ett aktivare val. Skulle även kunna tro att vissa som kontakter shemales är nyfikna på att testa något nytt, men sen skulle jag även kunna tänka mig att det finns dem som kommer dit bara för att "knulla ett freak" och kan vara måttligt respektlösa. De som söker sig till andra killar/män är nog dels de som inte har vågat/vågar komma ut ur garderoben än, men i dagens Sverige tror jag inte dessa är så många. Sedan skulle det nog kunna vara en del män som gillar att ha det som sin lilla hemlis. Om man är man duktig på att solla så är man nog tryggast i min sitts. Som sagt, många kommer till mig för att få ett skönt avbrott från vardagen och de brukar inte ha några super komplicerade fantasier. Tror det är färre av denna typen som drar sig till shemales/killar. De som söker sig till icke-tjejer tror jag består av en stor andel män med lite speciella perversioner som kanske kan gå överstyr. Inte för att jag menar att homosexuella har skumma perversioner. Det jag menar är att enligt min uppfattning finns det många inom bög-communityn som har en öppen & avslappnad syn på sex. Så därför tror jag det är män som inte är så uppskattade av denna grupp som kontakter manliga eskorter. Men återigen; rena spekulationer från min sida.”

Hon tror alltså att hon själv är mindre utsatt, för att de som söker sig till henne är *vem som helst* medan homosexuella och shemales råkar ut för kunder som inte är accepterade på vanliga gaycommunities då de har speciella perversioner som “inte ens” accepteras av gayvärlden som Emelie tror har en mer öppen syn på sex. Hennes tankar kan stödjas av Adams egna ord

”[...] jag vill ju liksom, typ eller ser ju typ att det ändå är män som är sjuka i huvudet, som jag träffar, asså såhär som också har kanske en ganska sjuk människosyn typ (mm). Eh så det är såklart att jag vill sätta dit den om jag får tillfälle [...]”

där han menar att de som köper sex av honom har en sjuk människosyn.

Emelie menar att de som köper sex av henne är *vem som helst*, vilket kan kopplas till Christies (2001) resonemang om det ideala offret. Ett offer som blir utsatt av en gärningsman som är som “vem som helst” är inte lika idealt då offret ska vara stort och ont, och gärningsmannen ska vara så olikt brottsoffret som möjligt. En homosexuell eller transsexuell prostituerad kan då utifrån Emelies resonemang kanske lättare få offerstatus då köparen/förövaren antas ha fler av den ideala gärningsmannens egenskaper, då denne ses som mer främmande och motsatsen till “vem som helst”.

Lea tycker att man som kvinna alltid är utsatt, oavsett om man är prostituerad eller inte. Det är som att den patriarkala strukturen tillåter att kvinnan utnyttjas även om hon inte är till salu. Jag tolkar det som att Lea inte känner sig som ett offer enbart i och med prostitutionen, utan att hon ser kvinnor som offer i samhället i stort, vilket då enligt Lea betyder att kvinnor automatiskt uppfyller Christies (2001) första kriterium om att offret ska vara svagt.

Lea menar att man ska ändra hela patriarkala strukturen i samhället för att hon ska känna sig trygg. Detta stämmer väl överens med genustänket och den hegemoniska maskulinitetsnormen, där män är överordnade kvinnor i samhället (Connell, 1996; Karlsson, 2003; Kimmel, 1994).

Adam har, till skillnad från de kvinnliga intervjupersonerna, känt sig intvingad i branschen, han kände sig redan utsatt.

”Så det var såhär, okej, nej, jag har inget sommarjobb, det här är mitt i terminen på en hösttermin, vad ska jag göra? Ehh och jag är bög. Så det blev väldigt lätt för mig, jag bara hamnade, just för att jag kände mig redan utsatt”

Homosexualitet är en faktor som leder till mer utsatthet eftersom heterosexualitet är en viktig hörnsten i mansnormen (Karlsson, 2003).

På samma sätt menar Lea att hon alltid känner sig mer utsatt än en man i och med att hon är kvinna. Adam säger att han på ett sätt är mindre utsatt då han inte får ta emot det misogynna hatet.

Kopplat till genus och den hegemoniska maskuliniteten är det så att män som grupp är överordnade kvinnor, och vissa grupper av män är överordnade andra grupper av män. Män som köper sex utövar förtryck mot den de köper, oavsett om denne är man eller kvinna.

Den som inte utövar sitt genus på rätt sätt riskerar att straffas, vilket är något som mina informanter riskerar att göra. Det går inte hand i hand med den normativa femininiteten att sälja sex, då kvinnor inte ska vara promiskuösa. Kvinnorna riskerar att bli till fallna kvinnor då de ägnar sig åt sexuell aktivitet utan känslor (Järvinen 1987; Lander 2003). Vad gäller Adam utövar han sitt genus på fel sätt genom att vara homosexuell, vilket i sig kan leda till trakasserier (a.a.).

8.2 Offerskap och utsatthet

Adam och jag inleder intervjun med att prata om vår syn på försäljning av sexuella tjänster. Adam säger att han inte tror att sexköp är frivilligt, utan att det är en fråga om klass och utsatthet, men att det samtidigt är *mer* frivilligt i Sverige än i många andra länder, för här kan folk faktiskt vara eskorter som hobby. För hans egen del säger han att det är en hobby, inte för att han gillar den men för att han behöver *cash*.

I Adams intervju svarar han, på frågan om han är rädd för att utsättas för våld;

”Jag är fett rädd för att bli misshandlad, dödad, kidnappad, eh jag är rädd för typ såhär som i Ryssland typ eller Tjeckien typ folk blir typ såhär inlagda på koncentrationsläger, asså det finns koncentrationsläger 2017”

Varpå han berättar om filmer han har sett på Youtube om hbtq-personer som blir utsatta för våld och förnedring av olika gäng. När jag analyserar materialet i efterhand kommer jag fram till att det Adam syftar på med koncentrationsläger måste vara den uppmärksammade förföljelsen, trakasserierna och inspärningen av homosexuella män i Tjetjenien (Borgert & Demirian, 2017).

Under hela intervjun berör Adam ständigt ämnena trans och hbtq, han menar att hbtq-personer och sexarbete har nära kopplingar, och att hbtq-personer ofta är mer utsatta. Gällande trakasserierna av homosexuella män i Tjetjenien kan detta ha bidragit ytterligare till att Adam känner sig mer rädd då medias brottsbeskrivningar har en inverkan på en persons känsla av otrygghet (FHI, 2005; Torstensson Levander, 2007).

Adam berättar om när han började sälja sex, vilket var för att han var i desperat behov av pengar. Han kände sig redan utsatt, och just därför blev det lätt för honom att börja sälja sexuella tjänster.

”Det här är sista utvägen typ. Sista dörren att öppna för att få pengar typ (aa). Istället för typ såhär, sälja droger eller nånting, vilket jag inte vill göra, vilket jag inte är intresserad av.”

Gruppen hbtq som utsatt har kanske gjort att Adam känner sig mer utsatt eftersom han tillhör denna grupp? Detta stämmer överens med Christies (2001) resonemang att när en grupp får offerstatus blir gruppen också mer rädd. WHO (2013) menar att personer som inte passar in i heteronormativiteten kan få utstå våld och diskriminering på grund av detta. Intersektionellt sett tänker jag att homosexualitet tillsammans med att man är prostituerad kan bidra till ytterligare stigma.

Som nämns i sammanfattningen av intervjuerna berättade Adam att han blev utsatt för trakasserier på nätet efter att han blev kär i en kille och denne killens kompisar fick reda på att Adam sålde sex.

” [...]nån som skrev till mig ba såhär, som Tinder typ, (mhm) aa ba “du, ja.. det är du, du är en jävla hora typ.”

Det är väldigt vanligt att personer som säljer sex får utstå trakasserier av olika slag (Campbell et al., 2017; Edlund & Jakobsson 2014).

Alla kvinnor i intervjun tar avstånd från offerrollen. Angelica är väldigt tydlig med att hon säljer sexuella tjänster för att hon själv vill det och mår bra av det.

”Ehm och det här är en del av mig, jag tycker om spänningen, det är lite spänning i det hela, det är lite äventyrligt kan det vara, ehm ja jag känner att det är någonting som jag mår bra utav och så länge jag mår bra utav det så är det bra för mig.”

Detta ser jag som ett tydligt avståndstagande från offerrollen och ett ansvarstagande, Angelica är ett subjekt och inget objekt, hon säljer sexuella tjänster för att hon har valt det själv.

Det är intressant hur hon säger att:

”Om kunden gör någonting fel vi säger att om jag träffar en kund och sen betar sig den kunden verkligen inte schysst mot mig (mm) och jag anmäler den personen då blir det ju dubbelt för den personen för då har ju han gjort någonting olagligt”

Det hon menar med dubbelt i den här kontexten läser jag är gärningsmannskapet. Gärningsmannen gör dels något olagligt därför att han behandlar Angelica på ett oschysst sätt, genom att utsätta henne för hot eller våld, dels därför att han köper sexuella tjänster, vilket är en olaglig handling i sig. Angelica menar att det är lättare för gärningsmannen att få förövarstatus om sexköp är olagligt, det finns helt enkelt fler lagar han har brutit mot.

Liksom Angelica är även Lea och Emelie tydliga med att de tycker det är roligt och mår bra av att sälja sex, och därmed tar de avstånd från att de är offer i och med sexsäljandet. Samtidigt som Emelie tror att hon är mindre utsatt, skriver hon: *”Min första tanke är väll att ja, klart det är mest riskabelt för lilla mig som inte kan sätta något emot om en man skulle bestämma sig för att vilja mig något illa.”* Även om hon inte ser sig som ett offer är det, sett till Christies (2001) teori, ändå en offerregenskap, då den första egenskapen Christie tar upp i egenskaperna för ett idealt offer är att offret ska vara svagt. Som Åkesröm och Sahlin (2001) nämner är det inte enbart attraktivt att passa in i offerrollen, då offret kan ses som inkapabelt och oförmögen att ta kommando över sitt eget liv.

8.3 Säkerhetsstrategier

I intervjuerna har jag fått ta del av de olika strategier mina informanter har för att så gott som möjligt kunna sålla ut farliga eller på annat sätt oönskade kunder. Campbell et al. (2017) har visat att en av de faktorer som sexsäljarna nämner är positivt med att sälja sig via internet är just möjligheten att kolla upp kunderna mer noggrant. Vissa strategier tycks vara vanliga, som att man inte gärna träffar en kund i bil. Andra skiljer sig åt från säljare till säljare, vissa vill absolut inte ses i sitt egna hem, medan andra ser det som en trygghet.

I analysen av säkerhetsstrategierna har jag via den abduktiva processen funnit underkategorierna *kundbedömning*, *informera vänner* samt *mötesplatser*. Jag har funnit att intervjupersonerna i sin verktygslåda för kundbedömning använder sig av markörer som språk, klädsel, utseende och sätt att föra sig.

8.3.1 Kundbedömning

Lea berättar hur hon alltid har kontakt med den potentiella köparen via chattappen KIK innan en träff bokas, för att få en känsla av vem personen är. *“[...]Det har hänt att folk skrivit och kallat en för fet äcklig hora osv men då är det ju bara att blockera personer så går man vidare med sitt liv.[...]”*

Angelicas säkerhetsstrategier består i första stadiet av att hon pratar med kunderna, redan där kan man få en känsla av hur en människa är tycker hon. Nästa steg är att träffa kunden, först en kort stund på en neutral plats, och om det känns rätt för båda parter bestämmer de en ny träff. För att bilda sig en uppfattning om den potentiella kunden ser hon mycket till hur mannen skriver, hur han tar hand om sitt utseende och hur han för sig. Att först ha kontakt med den potentiella kunden för att göra sig en bild av vem denne är, är något som uppmärksammas också i tidigare forskning där informanter uppgivit att de använder det som en

strategi för att sålla bort farliga kunder (Kofod et. al.; Månsson & Söderlind, 2004).

Om Angelica känner sig det minsta tveksam till personen avstyr hon träffen.

*”Eh känner jag att det är en person jag vill gå vidare med, vill personen ifråga gå vidare med mig, eh å det här är väl en ett sätt att att, eh jag skulle aldrig åka hem till någon eller träffa någon och bara bestämma någonting rakt av utan jag, jag det här är mitt sätt att gå tillväga på (**jag förstår**) att ja liksom gå mycket på magkänslan och kunna pejla av vad är det för människa och även tycker jag att det är schysst mot kunden för att kunden kanske inte alls, det har inte hänt men det kan ju vara att någon kanske känner att nå jag klaffar inte med henne så det är väl lite, det är väl mest för mitt håll för säkerheten och det och sen även då att kunden ska kunna bestämma sig med.”*

*”... också har man det hur människor skriver i text, via mail till exempel, (**aa**) där kan man också läsa ut lite av en människa, ehm ah och sen även det här mycket sunt förnuft tänker jag, man, en människa som man träffar en kort stund man hinner upptäcka ganska mycket saker med den personen om man själv tänker på hur betar sig den här människan eh hur är personen klädd, om den kan ta hand om sitt utseende förstår du hur jag tänker?”*

Adam brukar be kunderna om att få se bilder på dem innan de träffas. Han brukar också fråga vad kunderna vill göra på träffen, och försöka hitta samtycke. *”Men typ hitta någon typ av samtycke typ, även om det inte finns något samtycke med sexarbete [...]”*.

Jag ser det som att Adam vill hitta samtycke samtidigt som han ser det som omöjligt i en köp- säljsituation. I och med att det är en köp-säljsituation är inte parterna jämställda utan det är köparen som har makten och den som säljer blir till en vara.

Som en del i säkerhetsstrategier och kundbedömning kommer vi in på hur de intervjuade kategoriserar kunder; jag har funnit att de ser på kunderna på olika sätt. En dålig kund beskrivs av mina intervjupersoner som påverkad, ovårdad, benägen att pruta, tjata till sig tjänster eller på annat sätt inte respektera sexsäljaren. Detta stämmer överens med vad som kommit fram i tidigare forskning (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et. al., 2011; Socialstyrelsen, 2007)

”[...]jag la en prislista som jag har själv såhär bestämt, men så var det som att dom tyckte jag var för dyr. Och att ”du är en dyr rumpa” typ.” - Adam

Adam träffade nyligen en kund som visade sig vara mycket äldre än vad han hade utgett sig för att vara, och som dessutom var kokainpåverkad och hade väldigt dålig motorik.

*”Och hade väldigt dålig såhär motorik och allting så det blev väldigt såhär, det otrygga i det trygga på något sätt för att det kändes som att okej, men han är kokainpåverkad, snäll, inom citationstecken, eh så att det blev mer som att jag kände mig som en personlig assistent typ fast sexassistent [Skrattar] (**okej**) för det var som att han hade så dålig motorik och så borta, i liksom, han var så borta i, i sig själv, eh så att det blev som en trygghet i att han var borta (**okej**) för då hade ju jag, jag var ju nykter, mer nyktrare och så.”*

I intervjun framkommer det att Adam brukar fråga kunderna när de träffas om de är påverkade, för att han då har chans att avstyra det hela om han vill. Men i den

här situationen har alltså det faktum att mannen hade så dålig motorik gjort att han på något sätt känt sig tryggare, det var han som fick leda och ta kommando i situationen.

Flera av de jag intervjuade tycks vara eniga om att kunderna på gatan är sämre kunder, och Emelie tror att homosexuella män och ”icke kvinnor” drar till sig fler kunder med konstiga perversioner och uppsåt.

”Enligt min uppfattning finns det många inom bög-communityn som har en öppen & avslappnad syn på sex. Så därför tror jag att det är män som inte är så uppskattade av denna grupp som kontaktar manliga eskorter”.

Emelie är den av mina informanter som räknar upp flest bestämda kategorier på folk hon aktar sig för. Hon räknar upp ”invandrare”, ”jämnåriga killar” och ”adresskåta människor”. Om invandrare säger hon;

”Jag är ledsen, i dagens Sverige får man inte säga så här, men denna gruppen har verkligen gjort sig välförtjänt av min misstänksamhet. Allvarligt talat, det är alltid NÅGOT de har missförstått, hur tydlig man än är.”

Som finns att läsa i intervjupresentationen beskriver hon anledningen till varför hon inte gärna träffar kunder som tillhör någon av de tre kategorierna. Det händer att hon väljer att ge invandrare en chans ibland ”som de själva i regel sabbar då de frågar om de kan få något för en 1000-lapp. Det är inte någon välgörenhet jag sysslar med.”

Om jämnåriga killar säger hon;

”Efter en eller två träffar börjar de skicka meddelanden där de skriver att de saknar mig; frågar om jag vill göra något annat någon gång kanske gå på bio eller äta tillsammans någon gång”.

Jämnåriga killar och invandrare är kundtyper som nämns som impopulära även i tidigare forskning (Socialstyrelsen, 2007).

Det finns enligt forskning ett samband med att ha blivit utsatt för brott och därefter olusten att befinna sig i en viss situation som kan påminna om brottet (Brå, 2012; Christie, 1986). Det här anser jag också kan appliceras på oviljan att träffa kunder av en viss kategori, då offret tidigare blivit utsatt av en person tillhörande denna kategori.

Även om Emelie inte nödvändigtvis har blivit utsatt för något brott av någon person i de tre kategorierna hon räknar upp, har träffar med dessa kunder lett till situationer som hon inte känner sig bekväm med.

Jag har av intervjuerna utläst att språket används som ett sållningsinstrument. Genom språket tolkar vi varandra, vilket gör att en person som är bra på att använda språket har det till sin fördel, exempelvis när det gäller att kontakta en person som man vill köpa sex av. Angelica nämner att hon ser till hur männen som kontaktar henne skriver, för att göra sig en bild av vilka de är.

Vidare kan en köpare som har onda intentioner via språket ge en positiv bild av sig själv och kan, via sättet denne skriver på, därmed få till en träff med en säljare. Likaså kan en bristande språkförmåga stjälpa möjligheten för en potentiell köpare att få till en träff. Emelie använder bland annat språkbedömning för att sälla bort invandrare:

"[...]I denna grupp räknas: Människor som inte kan svenska, ibland inte ens engelska. Människor som pratar knacklig svenska. Människor som har svårt att förstå mig. Människor som bryter [...]"

Hon berättar också att hon i stort sett lägger på luren i örat på dem så fort hon märker att de inte kan språket.

Språkskicklighet måste också vara en viktig faktor för sexsäljare. En säljare som inte är så bra på att uttrycka sig kan heller inte använda språket som ett medel och en säkerhetsstrategi för att sälla bland sina kunder. Enligt tidigare forskning är många sexannonser skrivna på engelska eller på osammanhängande och felaktig svenska vilket kan betyda att annonsören kan ha använt sig av översättningsfunktioner som exempelvis google translate (Mujaj & Netscher, 2015).

8.3.2 Informera vänner

Innan Angelica ska träffa en kund säger hon alltid till någon hon känner var hon ska vara, som kan backa upp ifall något skulle hända, och hon hör av sig till personen när mötet är över så att hen vet när hon är okej. För trots att man bildar sig en uppfattning av kunden kan man inte alltid lita på sin magkänsla.

"Man kan sen självklart är inte det hundra procent alltså tillförlitligt varje gång det kan man ju inte veta, människor kan ju ha en fasad utåt sen nånting annat, det är därför jag alltid ser till att någon vet var jag är, ehm vilken adress och så vidare, och vilken tid och så vidare..."

Adam brukar säga till någon vän att han ska träffa en kund, och visa vännen en bild på kunden. Han brukar också fråga någon vän om den kan komma om en akut situation skulle uppstå. Att informera vänner vem man ska träffa och var man ska träffa personen är en strategi som man funnit också i tidigare forskning (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod. et.al., 2011).

8.3.3 Mötesplatser

Tidigare studier har visat att de mötesplatser som ses som trygga kan variera från person till person, och att säkerhetsstrategierna säljaren använder sig av kan vara varierande beroende på vilken arena man träffas på (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et. al., 2011). Att preferensen avseende vilka platser man väljer att träffas på skiljer sig åt har jag märkt tydligt även bland mina intervjupersoner. En plats som är återkommande under rubriken platser man inte vill träffas på är i en bil.

Angelica berättar att hon innan träffen kollar upp adressen på internet för att se var och hur stället ligger. Hon undviker att åka till hus som ligger ensligt till, med få eller inga grannar, och känner sig tryggare om träffen sker i ett villaområde eller i ett lägenhetshus.

"Så säg att om en person säger att jag bor där och där (mm) och jag kollar upp adressen och sen känns det inte ok med den adressen att åka dit vart det nu är då talar jag om det för kunden att jag

är inte bekväm med det, och då är det upp till kunden att hitta ett annat ställe eller bara avbryta det hela.”

Både Adam och Angelica säger att de inte känner sig trygga med att sälja sexuella tjänster i någons bil. Angelica känner sig otrygg för att mannen kan låsa dörrarna. Adam har sålt i bil trots att han inte gillar det.

”...det är skillnad att åka hem till någon som bor i en lägenhet (aa) eller i hus än att sitta i en bil där dörrarna kan låsas.” -Angelica

Adam tycker att det är otryggt att träffa kunder i sitt eget hem, han motiverar det med en rädsla för att personen kan komma tillbaka i och med att denne vet var Adam bor. Det har dock hänt att han har träffat kunder hemma hos sig, men inte i sitt rum. Han är noga med att bara hans vänner eller folk han själv vill ha sex med får komma in där, för att skapa en trygghet för sig själv.

Adam träffar helst kunderna på hotell, men han säger att det inte är så många kunder som vill det, utan att det oftast är *”snabba bud, i en bil typ”*.

Leas säkerhetsstrategier består i att hon endast träffar kunder hos sig själv, där hon upplever att grannarna ger en trygghet. Dessutom har hon ett tillhygge under sängen om hon skulle behöva försvara sig.

Emelie träffar liksom Lea bara kunder hemma hos sig själv. När hon har stämt träff med en kund kikar hon ut bakom gardinerna;

”Då ser jag om de skulle vara flera eller om människan inte ens har dykt upp. Om det står en ensam man på gatan går jag ner och öppnar också går vi upp tillsammans.”

Jag frågar varför hon tycker det känns bäst att träffa kunderna hemma hos sig själv, och hon berättar om rädslan för att kunden kan ha satt upp en kamera hemma hos sig, filmar akten och använder den som utpressning eller lägger ut videon på internet. Dessutom känner hon inte samma kontroll om hon åker till någon annans bostad, det kan vara flera personer i lägenheten, eller först vara en person och sedan kommer flera in efter ett tag.

”De skulle annars kunna vara att den jag ska besöka kommer ner och öppnar åt mig och istället för att vi går in i huset så drar han ut mig i någon bil också bye bye med mig.”

Emelie har också skaffat en filmkamera sedan hon en gång blev rånad, denna har hon gömt i lägenheten. Hon har den för sin egen säkerhets skull, filmar träffen och när kunden har gått raderar hon alltid filmen.

Något jag har funderat på i efterhand och som hade varit intressant att fråga Lea och Emelie om, är ifall de har funderat på risken att bli av med sina bostäder om en eventuell bostadsvärd skulle få reda på att de säljer sex därifrån. I Edlund & Jakobssons studie (2014) anger flera av respondenterna att anledningen till att de inte gör incalls är att de är rädda för att bli av med bostaden.

8.4 Sexförsäljning på andra arenor än internet

Intervjupersonerna tillfrågades om de hade sålt sexuella tjänster på någon annan arena än på internet. Jag ställde frågan öppet så att de fick tolka *arenor* hur de ville, när de bad om exempel tog jag upp gatuprostitution och sexklubb.

Ingen av respondenterna jag intervjuade har erfarenhet av att sälja sexuella tjänster på någon annan arena än internet, och när vi kommer att tala om prostitution på gatan är samtliga överens om att de skulle känna sig mer utsatta om de sålde sex därifrån. I Campbell et al.s (2017) studie finns att läsa att över hälften av deras respondenter uppgav att det inte alls skulle ägna sig åt prostitution om det inte var via internet.

Angelica tror inte att hon skulle ha lika stor möjlighet att neka kunder, och tror att hon mycket oftare skulle råka ut för drog- eller alkoholpåverkade personer. Hon tror heller inte att det skulle finnas lika stor backup, även om det är andra tjejer på gatan som man kan informera, som hon säger. I Campbell et. als (2017) studie visade det sig att en stor andel av sexsäljarna tycker att en av de största fördelarna med att sälja sig på internet är att man kan ha kontakt med- och informera andra säljare om när och var man ska träffa en kund.

Månsson & Söderlind (2004) och Kofod et. al. (2011) menar också att när prostitution sker på gatan så har den prostituerade inte lång tid på sig att bedöma huruvida köparen är pålitlig, och risken att göra en missbedömning kan vara relativt stor.

Det är också intressant hur Angelica säger att hon inte skulle vilja arbeta på exempelvis en sexklubb, då hon känner sig för självständig för det. Hon säger att hon tycker om att kunna styra över mycket saker själv. Detta kan kopplas till Kofodt et. al.(2011)s studie där man kom fram till att själv sätta och upprätthålla gränser är essentiell gällande huruvida en prostituerad ser sig som oberoende eller inte.

Adam säger att han är livrädd för att hamna på gatan, därför ser han till att inte ha sexsäljandet som en huvudsyssla. Han tror att han skulle känna sig mer osäker på gatan, och bli utsatt av mer hot och stigmatisering, även av ”vanliga människor”.

”Mm, varför tänker du att det är det om du skulle vara på gatan ?

För att eh, för att det finns ett starkt stigma liksom kring sexarbete. (mm) Fortfarande. Mm. Det finns också den här exklusiva, eleganta typ eskorten, men det finns också den här fula, asså det här är inte mina ord men samhällets ord, den typ fula horan liksom. (Aa).

Och såhär, den, ja men den promiskuösa, fattiga, fula horan liksom (Mm).

Eh och det är den känslan jag tror man kan få om man säljer sex på gatan, eller på klubb.”

Här kan vi dra paralleller till det jag skrev om tidigare, om den ”lyckliga horan”, den som Adam beskriver som den exklusiva, eleganta eskorten. Sedan finns det den promiskuösa fattiga horan, den som Adam menar att man lättare ”blir” om man säljer sex på gatan. Jag tolkar detta som att den lyckliga horan inte är en lika fallen kvinna, eller man, som den fattiga fula horan. Det finns alltså olika nivåer av ”förfall” en människa, och kategorin sexsäljare, kan nå. Menar Adam i citatet ovan att det är lättare att hamna på gatan om man är heltidssäljare? Eller att man måste till gatan för att det inte finns tillräckligt många kunder på nätet för att

kunna försörja sig? Eller att om man börjar sälja sig på heltid kommer man behöva döva sig med droger och därmed inte ha råd att ha ett hem och en mobil/dator att kunna annonsera ifrån?

Lea tänker att möjligheten att neka kunder på gatan inte är lika stor. Emelie tror att det är en annan typ av män som köper sex av personer på gatan.

”skulle jag aldrig våga. Det är alldeles för exponerat och smaklöst för den delen, om jag ska säga min åsikt. Så vitt jag vet så har de ganska låga priser (jämför med mig själv) och då kan ju vilken idiot som helst som har någon 500-lapp till övers kontakta en.”

I ovanstående stycke citerar jag Emelie, som menar att de som säljer sex på gatan har relativt låga priser. Här kan utläsas att prissättningen eventuellt fungerar som en slags skyddsstrategi, ”vem som helst” kan ha någon femhundra till övers, men om priset på en kropp är något dyrare medför detta att en viss kategori av ”fula” köpare sällas bort.

Smaklös är också ett attribut som tillskrivs den fula horan, som saknar känsla för klass och moral. Resultaten jag har fått på frågan om gatuprostitution, stämmer väl överens med den tidigare forskningen där det har framkommit att gatuprostitution är den typ av prostitution som ligger längst ner i hierarkin (Kofod et.al., 2011; Socialstyrelsen, 2007).

Mina respondenter har en samstämmig syn på att gatan är farligare, smutsigare och att kunderna på gatan är värre. Jag ser det som att, gällande Christies (2001) tredje kriterium, gatan blir en mer klanderlig plats än vad internet blir. Detta genom att man blir uppmärksam av fler personer och även av “vanliga människor”. På gatan är det fler människor som kan fördöma en, och vara med och peka ut att man inte utövar sitt genus på rätt sätt (Karlsson 2003).

Adam ser sexsäljande via internet lite som ett entreprenörskap.

“Det är som att jag är lite egenföretagare typ (aa) [skrattar]liv, jag är en entreprenör [skrattar] fast lite äck... Lite absurd entreprenör, aa.”

8.5 Att polisanmäla

Adam och Angelica kan ses som två ytterligheter av säljare. Angelica är mån om kunden och vill att kunden ska kunna dra sig ur själva sexmötet om han vid det första, icke sexuella mötet, inte känner att de klaffar. Adam ser ner på kunderna, och han tänker absolut anmäla kunden om denne utsätter honom för något brott.

”Gud ja! Jag skulle sätta dit den där jävla mans, manskuken liksom!” - Adam på frågan ifall han skulle polisanmäla en kund.

Angelica reflekterar över att olika personer kan definiera en händelse på olika sätt:

”...om någon säger nånting typ kränkande till mig det kan ju också vara, det kan ju också upplevas som våld för en del människor, det kanske jag inte skulle göra något med ehm men är det nånting annat som händer alltså typ fysiskt våld mot mig, ja då skulle jag gå till polisen.”

Hon skulle alltså polisanmäla en person om det handlade om fysiskt våld, men troligen inte om hon råkade ut för kränkningar eller trakasserier.

Emelie säger att hon inte skulle polisanmäla en kund om hon blev utsatt för brott, anledningen till detta är att hon inte vill riskera de andra kundernas anonymitet. Emelie är den enda intervjupersonen som uppger att hon inte skulle gå till polisen om hon blev utsatt för våld eller hot i samband med en kundträff. Argumentet för detta är att hon tänker att chansen att personen straffas är så liten att hon inte vill riskera sina andra kunders anonymitet.

Hon tänker alltså att om hon anmäler en kund så kommer polisen börja kartlägga henne och alla hennes kundkontakter. Hennes rädsla för att få polisens ögon på sig delas av de respondenter i Campbell et al.s studie (2017) som uppgav att de inte skulle polisanmäla ett brott som begåtts av en kund.

Med tanke på tidigare forskning där intervjupersoner och respondenter har uppvisat ett lågt förtroende för polis och myndigheter (Edlund & Jakobsson, 2014; Campbell et al. 2017), blev jag positivt överraskad av att alla mina intervjudeltagare utom Emelie uppgav att de skulle gå till polisen om de utsattes för hot eller våld i samband med sitt sexarbete.

Det är svårt att svara på frågan om huruvida synen på offerskap och huruvida en sexsäljare kan gå till polisen hänger ihop. Alla skulle gå till polisen utom Emelie, och den som känner sig mest utsatt är Adam. Att Adam verkar känna sig mest utsatt av mina intervjupersoner och känner en bestämdhet gällande att sätta dit *manskuken* tyder på att han då skulle få en form av upprättelse gentemot den offerroll sexköparna har försatt honom i.

Att alla skulle polisanmäla utom Emelie ser jag som att de är tillräckligt starka för att göra sig uppmärksammade som offer, det vill säga att de uppfyller Christies (2001) sjätte offerkriterium.

8.6 Syner på sexköpslagen

Alla jag intervjuade tycker att det är positivt att sexköpslagen finns, vilket också förvånade mig, då tidigare studier har visat att många sexarbetare känner sig mer otrygga i och med kriminaliseringen av sexköp (Edlund & Jakobsson 2014; Stribeck et al. 2004). Lea motiverar det med att det är lättare för sexarbetaren att anmäla kunden. ”Med tanke på hur rättsväsendet har en tendens att lägga skulden på kvinnan när det kommer till sånt så kan dom iaf straffa mannen för sexköp”. Tidigare forskning visar att prostituerade kan ha en svårighet att ses som riktiga brottsoffer och att de upplever att de får skylla sig själva när de råkar ut för brott (Lindgren, Pettersson & Hägglund, 2004; Gedde- Dahl, 2017; Olsson, 2014; Wijnen, 2017; Williamson & Folaron, 2009). På så sätt menar Lea att man, om inte för annat, iallafall kan sätta dit köparen för själva sexköpet. Kopplat till Christies (2001) kriterier, ser jag att påståendet om att sexsäljare får skylla sig själva när de råkar ut för brott, innebär att säljarna inte uppfyller kategori ett och två, det vill säga att säljaren inte ses som svag och att den inte sysslar med något respektabelt.

9. SLUTDISKUSSION

Att prostituerade som säljer sig via internet känner sig skyddade av skärmen kan jag konstatera stämmer utifrån mitt material, utifrån materialet kan också slutsatsen dras, att det aktiva valet att sälja sig på nätet *i sig* är en säkerhetsstrategi. Det är helt klart att de intervjuade känner sig säkrare bakom en skärm, jämfört med hur de tror att det skulle vara att sälja sig på andra arenor. Ingen av informanterna har heller erfarenhet av att sälja sig på andra arenor än internet, men de är alla eniga om att det skulle vara mer otryggt att sälja sig på andra arenor, särskilt på gatan. Detta handlar om att man upplever att man inte är lika skyddad, inte har lika stor möjlighet att välja kunder samt att det är en större risk att utsättas för hot och stigmatisering även från "vanliga" människor. Detta stämmer överens med tidigare forskningsresultat vilka bekräftar att försäljning från gatan är förknippat med fler risker (MacPhail, Minichiello & Scott, 2014; Hubbard, Matthews och Scoular 2008).

Genom att jobba via internet finns en större möjlighet att sälla, säkerhetsstrategierna som via internet tillhandahålls hjälper säljarna att välja bort mindre önskvärda kunder (Kofod et.al.,2011; Månsson & Söderlind, 2004). Via nätet har en säljare möjlighet att söka reda på fakta om den potentiella köparen, såsom adress, verifiera telefonnummer och dylikt. Via mail och chatt, telefon och bilder kan säljaren göra sig en bild av vem köparen är. Av nämnda strategier är kundbedömning den faktor som respondenterna har störst samsyn kring. Intressant att notera är att magkänsla/intuition erhållen av exempelvis hjälp av bilder, språk, framtoning är vad man skulle kunna kalla för en nyckelmetod bland intervjupersonerna, vilket stämmer överens med fynd i tidigare forskning (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et. al., 2011).

Kanske dras "fula" kunder till gatan för att de misslyckats i sina försök att träffa någon via nätet och helt enkelt inte har klarat säkerhetskraven annonsörerna på internet ställer på sina köpare?

En av uppsatsens huvudfrågor har varit att ta reda på huruvida de som säljer sexuella tjänster på internet känner sig trygga eller otrygga. Slutsatsen är att de både känner sig trygga och otrygga. Ingen av dem jag har intervjuat känner sig hundra procent trygg, även om de känner sig relativt trygga.

Som nämns i teoridelen visar studier att en grupp som är uppmärksam som offer också tenderar att vara rädda (Christie, 2001). Eftersom prostituerade enligt statistik löper en betydligt högre risk att utsättas för brott kanske de också känner stor rädsla? Är en av anledningarna till att mina intervjupersoner ser gatuarenan som värre att prostituerade på gatan är en mer uppmärksam kategori offer? På gatan är man mer synlig för såväl allmänhet, myndigheter och organisationer som kan uppmärksamma och peka ut den prostituerade som ett offer (Skilbrei & Holmström, 2011). Nilsson (2003) menar att omgivningen är med och pekar ut hur ett offer ska känna och agera. Åkerström och Sahlin (2001) menar dock att det inte måste vara positivt att passa in i offerrollen, på så sätt att offret kan anses vara en värnlös individ som är inkapabel att ta kontroll över sitt eget liv.

Den som säljer sig på gatan tycks enligt mina informanter vara en mer fallen individ, och alla jag har intervjuat är överens om att man är ett större offer om man säljer sig via gatan. Tankar på att man inte har lika stor kontroll när man

arbetar på gatan nämns, likaså tillskrivs personer som säljer sig på gatan attribut som smaklös och utsatt. Detta är ett resultat som också kan kopplas till tidigare forskning som har visat att gatuprostituerade ligger långt ner i hierarkin (Kofod et.al., 2011; Socialstyrelsen, 2007).

Jag tycker att detta är intressant då sexsäljande faktiskt är samma sysselsättning oavsett marknadsföringsarena. Adam är livrädd för att hamna på gatan medan han beskriver sexsäljande via internet som eget företagande, vilket låter väldigt normaliserande. De flesta av mina intervjupersoner tycker alltså att de själva inte är några offer medan de anser att de som säljer sig på gatan är det. Det är omöjligt för mig att avgöra ifall intervjupersonerna *egentligen* ser sig som offer men att de förnekar det.

Sexköpslagen uppkom som en reaktion mot mäns våld mot kvinnor. Det ses alltså på, från lagens sida, som att prostitution är mäns utnyttjande av kvinnor. Hur blir det då när det gäller samkönad prostitution eller en man som säljer sig till kvinnor? Jag kan inte svara på frågan om hur det blir när en man säljer sig till en kvinna, men ser man till manlig samkönad prostitution ses den som homosexuell. Homosexuella är en underordnad grupp av män sett utifrån den hegemoniska maskuliniteten (Connell, 1996). Från könsparametern sett är således både köparen och säljaren underordnade då båda ses som homosexuella. I en köp- och säljsituation tänker jag dock att det är det den med pengarna som har mest makt, då socioekonomisk status är en viktig intersektionell parameter. En annan intressant situation jag fann gällande maktpositioner är när Adam berättade om hur träffen med en mycket drogpåverkad kund hade gjort att Adam kände att han själv blev den som hade kontroll. Även om köparen var den med pengarna var denne så pass borta i och med drogerna att maktpositionen sköts över till Adam.

Vad gäller skillnaden mellan kvinnor och män är det svårt att komma till en slutsats då denna studie omfattar endast ett fåtal personer. Den ende av informanterna vars sexuella läggning jag fått reda på är Adams. Sexuell läggning var ingenting som tillfrågades intervjupersonerna, utan som jag i intervjun med Adam fick reda på genom att han själv nämnde det. Utgår vi från de läggningar man kan anta utifrån respondenternas annonser ser vi att mina respondenter av kvinnligt kön riktar sina annonser mot män, och att min respondent av manligt kön, Adam, riktar sin annons mot män. Med andra ord riktar alla mina respondenter sina annonser mot män, de flesta i heterosexuell prostitution och Adam i homosexuell prostitution.

Jag tycker att Adam ser sig själv som det största offret av mina informanter, han verkar vara den av personerna som är mest rädd för att utsättas för brott. Det är dock omöjligt att utifrån denna studie uttala sig om huruvida sexsäljande män känner sig mer otrygga än vad sexsäljande kvinnor gör. Är anledningen till att Adam känner sig mer otrygg än mina kvinnliga respondenter att själva könsmarknaden är hårdare för homosexuella, eller att det avspeglar ett samhälle där klimatet i allmänhet är rårare mot icke-heterosexuella personer? Eventuellt är det så att Adams homosexuella läggning och hans roll som prostituerad här blir till intersektionella faktorer som i samverkan driver på Adams rädsla, antingen på befogad eller på obefogad grund. Eller stämmer teorin som Emelie har, att taket är jämförelsevis högt i gay-communities, och att många som väljer att köpa sex av män har böjelser eller attityder som de flesta på dessa forum avvisar? Möjligen är en anledning till Adams känsla av offerskap att han kände sig intvingad i prostitutionen från första början medan mina kvinnliga respondenter har trätt in i

branschen mer frivilligt. Faktumet att Adam började sälja sex för att han var i behov av pengar är ännu en intersektionell faktor att ta hänsyn till vad gäller hans känsla av utsatthet.

Vi som tittar på utifrån kan inte ta ifrån någon av informanterna den trygghetskänsla de upplever sig ha i och med att de kan välja bland kunder och mötesplatser, men det går inte att bevisa att det i alla lägen är tryggt.

Som nämns i avsnittet tidigare forskning, fann Campbell et.al. (2017) i sin studie att över hälften av respondenterna inte skulle prostituera sig över huvud taget om det inte var på internet. Detta kan tolkas som att uppfinnandet av internet har lett till att fler har prostituerat sig.

Det vore kanske naivt att säga att den lyckliga horan finns, och att den nya tekniken har gjort denne ännu lyckligare, men det är ändå tydligt att skärmen verkar skyddande för sexsäljarna.

Det har med denna uppsats inte varit min intention att ta ställning till huruvida prostitution skall vara lagligt eller inte, och inte heller har jag tänkt att ta ställning till huruvida jag anser att den lyckliga horan existerar eller inte. Jag är övertygad om att det finns många personer som säljer sig på gatan som mycket hellre skulle vilja sälja sig via annonsering på internet. Dessa personer kan vara sådana som av olika anledningar, exempelvis drogmissbruk, hemlöshet och fattigdom inte har tillgång till en mobiltelefon eller en dator att annonsera från. Det är i tidigare forskning bevisat att försäljning på gatan är förknippat med fler risker (Church, Henderson, Barnard & Hart 2001; Matthews, 2015), och om vi antar att säljare på gatan har det sämre ställt innebär det ytterligare en risk då forskningen säger att många väljer att göra avkall på säkerhetsstrategier när de har dåligt med pengar (Edlund & Jakobsson, 2014; Kofod et.al., 2011).

Vidare får inte glömmas bort att lika mycket som skärmen kan skydda sexsäljarna, skyddar den också hallickar. Personer som sysslar med människohandel och gömmer "sina" prostituerade i en lägenhet där de, på grund av internet, aldrig får eller behöver lämna bostaden där de hålls fångna.

Då teknikområdet ständigt är under utveckling och vi här har sett hur tekniska innovationer som internet, sociala medier, appar och dylikt har påverkat det sätt på vilket prostitution sker och förutsättningarna för hur kontakter knyts är det mycket troligt att också framtida tekniska landvinningar kommer att påverka sexsäljarna, deras kunder, kontaktskapande och säkerhetsstrategier. Jag välkomnar och ser fram emot forskning inom detta fält.

10. METODDISKUSSION

Det problematiska med kvalitativ forskning är den externa validiteten, det är denna som berör generaliserbarhet. Det är svårt att generalisera och överföra resultat från kvalitativa studier till en större population eftersom det inte går att frysa en social kontext (Bryman 2011). Det gäller då för forskaren som ska

genomföra en liknande studie att försöka inta en snarlik social roll som den ursprungliga forskaren innehade.

Nackdelar när man använder sig av en kvalitativ metod är att den av vissa kritiserats för att ha låg reliabilitet (a.a.).

Gällande valet av kvalitativa intervjuer kan det enligt Alvesson (2003) vara svårt att få fram kunskap genom dessa, då metoden är känslig språkligt sett och genom dess komplexitet kan det vara problematiskt att få fram tydliga intervjuvar.

Eftersom jag medvetet har valt bort att kontakta personer vars annonser varit skrivna på ett annat språk än svenska, och också personer som har skrivit på bristfällig svenska, har detta med stor sannolikhet påverkat resultatet i och med att endast en begränsad grupp av de som säljer sex på internet har kommits åt. Det har gett en bild om *en* grupp prostituerade och deras uppfattning och känsla av trygghet.

När intervjuer sker öga mot öga kan respondenten påverkas av intervjuarens kroppsspråk och ansiktsuttryck, men samtidigt kan kroppsspråket parterna emellan bidra till en mer nyanserad information.

Det kan vara problematiskt att endast en av intervjuerna i uppsatsen har skett öga mot öga. Det är möjligt att resultatet hade blivit ett annat om alla intervjuer hade skett på samma sätt.

REFERENSER

Allen, S. (2002). *Male victims of rape: responses to a perceived threat to masculinity*. In C.Hoyleand R.Young (eds), *New Visions of Crime Victims*. Oxford: Hart Publishing.

Alvesson, M. (2003). *Postmodernism och samhällsforskning*. Malmö: Liber

Alvesson, M. & Sköldberg, K. (1994). *Tolkning och reflektion: Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Studentlitteratur, Lund.

Amnesty (2016). Q&A: *Policy to protect the human rights of sex workers*.
><https://www.amnesty.org/en/qa-policy-to-protect-the-human-rights-of-sex-workers/>< (2017-04-15)

Björk, N. (2000). *Under det rosa täcket: Om kvinnlighetens vara och feministiska strategier*. Stockholm: Wahlström & Widstrand

Björndahl, U. & Norli, B. (2008). *Fritt vilt. En undersökelse om voldserfaringene til kvinner i prostitusjon*. ProSentret. Oslo Kommune.

Borgert, L. & Demirian, N. (2017). *Rapporter: Tjetjenien har öppnat koncentrationsläger för homosexuella män*. Metro. (2018-04-20)
><http://www.metro.se/artikel> (2017-04-23)

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2. uppl. Malmö: Liber

Brå (2012). *Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2012:2
Brottsförebyggande rådet, information och förlag, Stockholm.

Butler, J. (1990). *Gender trouble. Feminism and the subversion of identity*. London:Routledge.

Cederberg, J. (2013). *Nytt fenomen: Sexköp via sociala medier. Sveriges radio*.

Examensarbete i kriminologi
61 – 90 hp
Kriminologi III
Maj 2019

Malmö Universitet
Hälsa och samhälle
205 06 Malmö

><http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1646&artikel=573099>
< (2017-07-01)

Chang, H & Weng, Y. (2015). *Working in the dark: A look at the violence risk of the street prostitution service*. Journal Of Social Service Research, 41(4), 545-555.

Christie, N. (1986). *The ideal victim*. I *From Crime Policy to Victim Policy* av E. Fattah (eds.) Basingstoke: Macmillan.

Christie, N. (2001). "Det idealiska offret". I: Åkerström, Malin & Sahlin, Ingrid (red). *Det motspänstiga offret*. Lund: Studentlitteratur

Connell, R.W. (1996). *Maskuliniteter*. Göteborg: Daidalos AB.

Church, S; Barnard, M; Hart, G; & Henderson, M. (2001). *Violence by clients towards female prostitutes in different work settings: questionnaire survey*. BMJ. 2001 March 3; 322(7285): 524–525.

de Cabo, A & Kuosmanen, J. (2018). *Men selling sex to men in sweden: Balancing Safety and Risk*. Journal of interpersonal violence 1-23.

Edlund, C. & Jakobsson, P. (2014). *En annan horisont: sexarbete och hiv/STI-prevention ur ett peer-perspektiv*. Hiv-Sverige.

FHI (2005). *Kunskapsunderlag till Folkhälsopolitisk rapport 2005. Målområde 2 Ekonomisk och social trygghet*. Stockholm: FHI

Gedde- Dahl, M. (2017). *Prostituerade har et provoserende svakt rettsvern*. *Morgenbladet*. ><https://morgenbladet.no/ideer/2017/04/skulle-tale-voldtekt>< (2017-04-20)

Holmström, C. & Skilbrei, M.L. (2008). *Prostitution i Norden*. Tema Nord 2008:604. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet.

Hubbard P, Matthews R & Scoular J. (2008). *Regulating sex work in the EU: Prostitute women and the new spaces of exclusion*. Gender, Place and Culture. 15(2): 137–152.

Järvinen, M. (1987). *Fallna kvinnor och hållna kvinnor. Polisen och prostitutionen i Helsingfors åren 1965, 1975 och 1980-85*. Åbo: Institutet för kvinnoforskning vid Åbo Akademi nr 2.

Karlsson, J. (2003). *Sexuella eller sexistiska trakasserier?* I: Lander, Pettersson & Tiby (2003). *Femininiteter, maskuliniteter och kriminalitet: Genusperspektiv inom svensk kriminologi*. Holmbergs i Malmö AB.

Karandikar, S. & Próspero, M. (2010). *From client to pimp: Male violence against female sex workers*. Journal of Interpersonal Violence, 25(2), 257-273. doi:10.1177/0886260509334393

Karlsson, J. & Pettersson, T. (2003). *Fokusgruppsintervjuer med ungdomar om genus och våld. Konstruktioner av gärningspersoner och offer*. **Rapport** 2003:2. Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet

Knutagård, H. (2016). *Sexualitet och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Kofod, J., Fføjær Dyrvik, T., Markwardt, K., Lagoni, N., Bille, R., Termansen, T, Christiansen, L. (2011). *Prostitution i Danmark – En kartläggning*. København, Denmark: Sfi-Det Nationale research center for velfærd.

Krüsi, A., Chettiar, J., Ridgway, A., Abbott, J., Strathdee, S. A. & Shannon, K. (2012). *Negotiating Safety and Sexual Risk Reduction With Clients in Unsanctioned Safer Indoor Sex Work Environments: A Qualitative Study*. *American Journal of Public Health*, 102(6), ss. 1154-1159.

Lander, I. (2003). *Den flygande maran En studie om åtta narkotikabrukande kvinnor i Stockholm*. Avhandlingsserie nr 11 2003. Stockholm: Kriminologiska institutionen.

Larsdotter, S., Jonsson, J. & Gäredal, M. (2011). *Osynlig synliga aktörer: HBT-personer med erfarenhet av att sälja och/eller köpa sexuella tjänster*. RFSL.

Lindgren, M., Pettersson, K. & Hägglund, B. (2004). *Utsatta och sårbara brottsoffer*. Stockholm: Jure förlag.

Lennerhed, L. (2002). *Sex i folkhemmet, RFSUs tidiga historia*. Uppsala: Gidlunds.

Lykke, N. (2003). *Intersektionalitet – ett användbart begrepp för genusforskningen*. Kvinnovetenskaplig tidskrift. Nr.1 2003.

MacPhail, C; Scott J & Minichiello, V. (2014). *Technology, normalisation and male sex work*. *Culture, Health & Sexuality: An International Journal for Research, Intervention and Care* 17(4): 483–495.

Malterud, K. (2009). *Kvalitativa metoder i medicinsk forskning*. Lund: Studentlitteratur AB

Malterud, K. (2014). *Kvalitativa metoder i medicinsk forskning-En introduktion*. Lund: Studentlitteratur AB

Matthews, R. (2015). *Female prostitution and victimization: A realist analysis*. *International Review of Victimology* 21(1):85-100

Mujaj, E. & Netscher, A. (2015). *Prostitutionen i Sverige 2014 – en omfattningskartläggning*. Länsstyrelsen Stockholm.

Månsson, S. och Söderlind, P. (2004). *Prostitution på nätet: Aktörer, innehåll, relationer och ekonomiska flöden*. Malmö: Égalité.

Nationalencyklopedin

><http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/prostitution>< (2017-04-21)

Nationellt centrum för kvinnofrid (2018). *Om konferensen*.

><https://www.nck.uu.se/kunskapsbanken/myndigheter/myndighetskonferens-2018/om-konferensen/>< (2018-01-12)

Nilsson, B. (2003). *Brottsoffer. Offerskapets innebörder och villkor i (o)säkerhetens kultur*. Umeå: Boréa Bokförlag.

Nilsson, B. (1999). *Maskulinitet. Representation, ideologi och retorik*. Diss. Umeå: Universitetet i Umeå.

Olsson, E. (2014). *Åklagaren rasar efter friande dom för våldtäkt på bakbunden prostituerad*. Metro. ><http://www.metro.se/artikel/%C3%A5klagaren-rasar-e-xrfter-friande-dom-f%C3%B6r-v%C3%A5ldt%C3%A4kt-p%C3%A5-bakbunden-prostituerad>< (2018-06-01)

Regeringskansliet (2016). *Den svenska sexköpslagen har varit framgångsrik*. ><https://www.regeringen.se/artiklar/2016/10/den-svenska-sexkopslagen-har-varit-framgangsrik/>< (2019-03-13)

Rikspolisstyrelsen (2014). *Människohandel för sexuella och andra ändamål*. Lägesrapport 14. Stockholm: Rikspolisstyrelsen

Sanders, T. (2005). *Sex work – A risky business*. William publishing.

Siring, A. (2012). *Konstruktioner av offer och förövare i manlig samkönad prostitution*. I: Heber, Tiby och Wikman. *Viktimologisk forskning – brottsoffer i teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Skilbrei, M.L. & Holmström, C. (2011). *Is there a nordic prostitution regime?*. *Crime and Justice*, 40(1), 479-517.

Socialstyrelsen (2007). *Kännedom om prostitution 2007*. Stockholm: Socialstyrelsen.

SOU 2010:49

Stridbeck, U., Kristianssen, O. & Schei, B. (2004). *Sexkjøp i Sverige og Nederland. Reguleringer og erfaringer*. Rapport fra arbeidsgruppe om rettslig regulering av kjøp av seksuelle tjenester. Oslo

SVT (2015). *Sexhandeln öppnare än någonsin*.

SVT.><https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sexhandeln-oppnare-an-nagonsin>< (2018-03-05)

SVT (2019). *Veckans brott avslöjar: Sexhandel på dejtingappen Tinder*. SVT.
><https://www.svt.se/nyheter/inrikes/veckans-brott-avslojar-sexhandel-pa-dejtingappen-tinder>< (2019-04-20)

Tiby, E. (1999). *Hatbrott? : homosexuella kvinnors och mäns berättelser om utsatthet för brott*. Stockholm : Kriminologiska institutionen,

Torstensson Levander, M. (2007). *Trygghet, säkerhet, oro eller risk? Begreppsdefinitioner och mått*. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer*.
><http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> < (2017-04-18)

Walklate, S. (2007). *Imagining the Victim of Crime*. Berkshire Open University Press.

WHO (2012). World Health Organization, United Nations Population Fund, Joint United Nations Programme on HIV/AIDS, Global Network of Sex Work Projects, The World Bank. *Addressing violence against sex workers*. Geneva, World Health Organization.

WHO; UNFPA; UNAIDS; NSWP; World Bank; UNDP (2013). *Implementing comprehensive HIV/STI programmes with sex workers: practical approaches from collaborative interventions*. Geneva, World Health Organization.

Wijnen, P. (2017). *Man got reduced sentence because rape victims are prostitutes*. Norwaytoday.info
><http://norwaytoday.info/news/man-got-reduced-sentence-rape-victims-prostitutes/>< (2018-06-01)

Williamson, C. & Folaron, G. (2003). *Understanding the Experience of Street Level Prostitutes*. *Qualitative Social Work*, 2(3), ss. 271–287.

Åkerström, M. & Sahlin, I. (2001). *Det motspänstiga offret*. Lund: Studentlitteratur

Åkerström, M. (2007). "Coola offer". I: von Hofer, Hanns & Nilsson, Anders (red.) *Brott i välfärden. Om brottslighet, utsatthet och kriminalpolitik*. Festskrift till Henrik Tham. Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

BILAGA 1 – ETIKUTLÅTANDE

MALMÖ HÖGSKOLA

Malmö högskola / Fakulteten för Hälsa och samhälle
Etikrådet
Adm sekreterare Helen Olsson

I(1)

Utlåtande

2017-03-20-

HS2017 löp nr 32

Ärende: HS2017 löp nr 32
Projekt: Skyddad av skärmen? Känslan av trygghet eller otrygghet för personer som säljer sexuella tjänster via internet.
Student: Agnes Sidenbom
Handledare: Susanne Egnell
Föredragande: Claes Andersson

Etikrådets utlåtande:

Studenten avser att kontakta individer som via Internet, annonstjänsten rosasidan, annonserar om sexuella tjänster. Målet är att rekrytera material för 3-5 intervjuer avseende rädslor om hot och våld, erfarenhet av att sälja sexuella tjänster på annat sätt, plats för fysisk kundkontakt, hur plats för kundkontakt påverkar känsla av trygghet, samt uppfattning om eventuella könsskillnader.

Etikrådet gör bedömningen att projektet avser en ytterst utsatt grupp och att materialet kommer att innehålla mycket känsliga personuppgifter. Det är viktigt att konfidentialitet garanteras samtliga deltagare vid kontakt, datainsamling, hantering och publicering av data e t c, samt att allt insamlat material raderas när uppsatsen har examinerats.

Etikrådet menar att det är angeläget att de som tillfrågas lämnas utförlig och korrekt information om projektet, samt att de även bereds möjlighet att få eventuella frågor besvarade, innan samtycke inhämtas. Det informationsbrev som lämnats med ansökan till Etikrådet är f n inte utformat för att informera eventuella deltagare om projektet, hur intresserade deltagare ska gå tillväga för att acceptera medverkan och vad medverkan egentligen innebär, samt när och vart den färdiga uppsatsen kommer att tillgängliggöras. Etikrådet anser att den formulering i informationsbrevet som avser vidare publicering av studentarbetet bör strykas. Etikrådet granskar enbart studentarbeten som publiceras som en uppsats via Malmö University Electronic Publishing (MUEP), varefter insamlat material ska raderas. Om ytterligare ambitioner finns, ska ansvarig forskare lämna ansökan om prövning till regional etikprövningsnämnd. Innan datainsamlingen påbörjas, rekommenderas studenten att tillsammans med handledaren reviderar innehållet i informationsbrevet. Etikrådet rekommenderar denna revision sker i enlighet med den vägledning till forskningspersoninformation som kan läsas via följande länk: <http://www.epn.se/start/>.

Etikrådet önskar att det reviderade informationsbrevet tillsänds och godkänns av Etikrådet innan studien påbörjas. Vänligen skicka det reviderade informationsbladet till följande två e-postadresser: claes.andersson@mah.se och etikradet@mah.se.

För Etikrådet vid Fakulteten för hälsa och samhälle, Malmö högskola
Claes Andersson

Postadress	Besöksadress	Tel	Fax	Internet	E-post
Malmö högskola Fakulteten för hälsa och samhälle 205 06 Malmö	Malmö sjukhusområde Jan Waldenströms g 25	040-665 74 54	040-665 81 00	www.mah.se	etikradet@mah.se

BILAGA 2 – ETIKANSÖKAN GODKÄND

Examensarbete i kriminologi
61 – 90 hp
Kriminologi III
Maj 2019

Malmö Universitet
Hälsa och samhälle
205 06 Malmö

Hej Agnes,

Jag tittade igenom ditt informationsbrev och såg att du hade fått med den information som etikrådet hade efterlyst. Ditt informationsbrev är därmed helt godkänt i den form du skickat till mig.

Jag bestämde mig dock för att också lämna lite förslag på ändringar som jag tror gör texten mer tillgänglig för de du försöker nå, se bifogad fil. Titta gärna på mitt förslag tillsammans med din handledare och försök tillsammans bestämma bästa möjliga modell. Du behöver inte skicka något ytterligare informationsbrev till etikrådet.

Bästa hälsningar,
Claes

Från: Agnes S.N <agnes.siden@hotmail.com>

Skickat: den 24 april 2017 11:04:22

Till: Claes Andersson

Ämne:VB: Informationsbrev

Från: Agnes S.N <agnes.siden@hotmail.com>

Skickat: den 13 april 2017 08:37

Till: claes.andersson@mah.se

Ämne:Informationsbrev

Hej Claes! Det var jag som ringde, här kommer ett uppdaterat informationsbrev till projektet "Skyddad av skärmen".

Agnes Sidenbom

BILAGA 3 – INFORMATIONSBREV

Studieansvarig/a: (student/er)

Agnes Sidenbom
0708-245 229
agnes.siden@hotmail.com

Studerar vid Malmö högskola, Fakulteten vid hälsa och samhälle,
205 06 Malmö, Tfn 040- 6657000

Utbildning: Kriminologi Kandidatkurs

Skyddad av skärmen? *Känslan av trygghet eller otrygghet för personer som säljer sexuella tjänster via internet.*

Informationsbrev

Hej, mitt namn är Agnes Sidenbom och jag läser sista terminen på min Kriminologiutbildning på Malmö Högskola.

Du får den här informationen för att du har en annons på RosaSidorna. För min kandidatuppsats genomför jag en mindre studie där jag tillfrågar individer som säljer sexuella tjänster på nätet om deras upplevda känsla av trygghet/otrygghet och rädsla för att utsättas för hot eller våld, och även varför de tillfrågade upplever trygghet eller otrygghet.

Syftet med studien är att ta reda på om individer som säljer sexuella tjänster via internet upplever att det är tryggare att möta kunder man bestämt träff med via internet, än vad man tror att det hade varit om man träffade kunder på gatan, och isåfall på vilket sätt man känner sig tryggare. Jag är även

Genomförande: Jag har tänkt att genomföra intervjuerna antingen via skype eller telefon, eller på en plats och ett sätt som du som informant föredrar. Intervjun väntas ta cirka en timme. Samtycke kommer, i de fall där intervjun sker via telefon eller skype, att inhämtas muntligt och spelas in. Där berättar jag studiens syfte, de etiska principerna och du samtycker då genom att delta i studien.

I de fall intervjun sker fysiskt kommer samtycke att inhämtas skriftligt.

Intervjuerna kommer att spelas in (endast ljud), därefter så fort som möjligt transkriberas till skrift, varpå de inspelade intervjuerna direkt kommer att raderas. Materialet kommer endast att hanteras av mig, Agnes Sidenbom.

Exempel på frågor som jag avser behandla;

*Upplever du att det är tryggare att sälja sexuella tjänster på internet än på gatan?

*När du träffar kunderna – är det vissa mötesplatser du undviker eller föredrar? Varför?

*Är du rädd att utsättas för hot eller våld i samband med ditt arbete?

Efter genomgång av materialet kommer allt att raderas.

Ditt deltagande i studien är helt frivilligt. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan närmare motivering.

BILAGA 4 – INTERVJUGUIDE

Intervjuguide

Examensarbete i kriminologi
61 – 90 hp
Kriminologi III
Maj 2019

Malmö Universitet
Hälsa och samhälle
205 06 Malmö

Skyddad av skärmen? Känslan av trygghet eller otrygghet för personer som säljer sexuella tjänster via internet.

- Hur länge har du sålt sexuella tjänster?
- Är det en huvudsyssla eller en bisyssla?
- Är du rädd för att utsättas för hot eller våld när du säljer sex via internet?
- Varför/varför inte?
- Har du sålt/säljer du även sex på gatan, eller en miljö som inte var internet? Om ja: kände/känner du dig isåfall mer trygg eller otrygg då?
- Om nej: tror du att du skulle känna dig mer trygg/otrygg om du sålde sex på andra arenor?
- Var brukar du träffa dina kunder?
- Hur påverkar platsen där du träffar kunden om du känner dig trygg eller inte?
- Har du några säkerhetsstrategier?
- Tror du att du som kvinna/man är mer utsatt än vad (män/kvinnor) i samma situation är?
- Skulle du polisanmäla om du blev utsatt för ett brott i samband med en kundträff?
- Vad tycker du om sexköpslagen?